

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 13

Politikos apžvalga

ROMOS PAKTO REIKŠMĖ

Paktas (t. y. sutartis), kuris šiomis dienomis buvo pasirašytas Romoje tarp Italijos, Vengrijos ir Austrijos, sudarė naują erą (laikotarpį) Europos politikoj. Šios trys valstybės apsiėmė derinti savo politiką ir ekonomiką ir veikti iš vien visose srityse. Reikia suprasti, kad Italija čia taps Austrijos ir Vengrijos globėja ir jos bus globojamos, nors pats paktas numato visoms lygias teises. Tuo būdu dabar išaugo nauja jėga Europoj, o šiai jėgai vadovauja Mussolini. Tai buvo Italijos siekimas sudarant šį paktą ir todėl jis yra Italijos politikos laimėjimas. Tiesa, kitos Europos valstybės nepatenkintos Italijos politikos siekimais ir, žinoma, priešinasi, tačiau šiuo momentu ir jos turi skaitytis su Italija, kuri moka sumaniai pasinaudoti politinėmis aplinkybėmis.

MAŽOJI SANTARVĖ IR ROMOS PAKTAS

Šiomis dienomis čekoslovakų užsienių reikalų ministeris ir Mažosios Santarvės vadovas Benešas pasakė Čekoslovakijos senate kalbą dėl dabartinės Europos būsenos, kai tapo pasirašytas Romos paktas. Benešas nurodė, kad Austrija turėjo tris kelius: arba susijungti su vokiečiais, arba susitarti su italais, arba bendradarbiauti su Mažąja Santarve. Ji pasirinko susitarimą su italais. Vengrijai buvo patogiausia susitarti su italais, nes ji siekia revizijos Europoj ir šiuo atžvilgiu Italija yra vienintelė visų didžiųjų valstybių, kuri galėtų jai pritarti, tačiau ar Italija tai padarys. Tai pareina nuo jos santykių su Prancūzija. Nors Romos paktas jau sudarytas, bet Benešas tikisi, kad Austrija ir Vengrija stengsis neįtempti santykių su kitomis vidurinės Europos ir Mažosios Santarvės valstybėmis.

IDOMI MUSSOLINI KALBA SVARBIAIS POLITINIAIS REIKALAIS

Šiomis dienomis Italijoje buvo antrojo naujos santvarkos penkmečio sukaktuvės. Šia proga Mussolini pasakė ilgą kalbą milžiniškai žmonių miniai. Šioje kalboje jis palietė visą eilę tiek vidaus, tiek ir užsienio politikos reikalų. Dėl vidaus politikos Mussolini pareiškė, kad dabar jau nebereikia pasakoti, ką fašistai nuveikė Italijoje. Patys faktai kalba, kad fašistams įsigalėjus, Italija pertvarkyta, ekonomiškai dabar gerai stovi ir krašte viešpatuoja ramumo ir darbo nuotaika. Dėl užsienių politikos Mussolini pabrėžė, kad Italija stengiasi palaikyti gerus santykius su prancūzais iš vienos pusės ir su anglais bei vokiečiais iš kitos pusės. Tačiau kažim kodėl su prancūzais jiems sunku susitarti įvairiais politikos reikalais. Tautų Sąjunga turi būti reformuota. Nusiginklavime turi būti įvestas lygybės principas ir nuginkluotoms valstybėms turi būti leista atsiginkluoti iki tam tikro laipsnio. Užtat per daug apsiginklavusios valstybės turi nusiginkluoti iki tam tikro laipsnio. Ši kalba buvo plačiai Europos spaudos išnagrinėta ir įvairiai sutikta.

DĖL S. S. S. R. ISTOJIMO I TAUTŲ SAJUNGA

Paskiausiai pasidarė labai aktualus S. S. S. R. įstojimas į Tautų Sąjungą. Mat, sovietai ligi šiol pasitenkino būti tik stebėtojais Tautų Sąjungoj, tačiau paskiausiai, kai japonai ir vokiečiai, didžiausieji jų priešai, iš sąjungos pašalinino, tai Sovietų Rusijos įstojimas į sąjungą įgijo ypatingos svarbos. Dabar, po jų susitarimo su Amerika ir aktyvesnio dalyvavimo Europos politikoj, visiškai įmanoma, kad Sovietų Rusija pasidarytų Tautų Sąjungos nariu. Kaip didelei valstybei, jai būsianti garantuota vieta Taryboje ir, apleimai, ji galės vaidinti svarbų vaidmenį Europos politikoj.

TAUTŲ SAJUNGA DOMISI BALTIJOS VALSTYBĖMIS

Baltijos valstybėmis paskiausiai domisi ne tik vakarų Europos didelės valstybės, bet ir Tautų Sąjunga. Spaudos žiniomis netrukus Tautų Sąjungos atstovai, vicegeneralinis sekretorius Walter ir ekonominės sekcijos narys Popani, aplankys Baltijos valstybes ir susipažins su jų politine ir ekonomine būsena.

ITEMPTI SANTYKIAI TARP LENKIJOS IR ČEKOSLOVAKIJOS

Neseniai Čekoslovakijos - Lenkijos pasienyje buvo suimtas lenkų konduktorius ir pavartotos kitos priemonės prieš kai kurjuos lenkus. Tai sukėlė didelį nepasitenkinimą Lenkijoje. Varšuvoje buvo demonstracijų prieš čekus, per kurias išdauzyti Čekoslovakijos atstovybės langai.

KLAIPĖDOS ĮSTAIGOS VALOMOS NUO PRIEŠVALSTYBINIŲ GAIVALŲ

Ligi šiol Klaipėdos įstaigose tarnavo daug priešvalstybinių gaivalų. Net policijos tarnyboje buvo uždraustų organizacijų narių. Dabar Klaipėdos krašto gubernatorius dr. Navakas pareikalavo iš direktorijos juos visus paleisti iš tarnybos.

VOKIEČIŲ PRASIMANYS APIE LIETUVĄ

Nuo to laiko, kai Lietuvos valdžia pradėjo teisėtai tvarkyti Klaipėdos kraštą ir uždraudė priešvalstybinę propagandą, vokiečių spauda skleidžia apie Lietuvą įvairiausius prasimanymus ir šmeižtus. Paskiausiai net oficialinės Vokietijos agentūros pradėjo skleisti melagingas žinias apie Lietuvą (kad neva direktorija paleista, kad krašte įvestas karo stovis ir t. t.). Lietuvos vyriausybė net turėjo prieš tai protestuoti Berlyne.

ESTŲ KARIUOMENĖS REORGANIZACIJA

Dėl paskutinių Estijos įvykių (mėginimas nuversti vyriausybę) dabar reformuojama kariuomenė. Reformą vykdo gen. Laydonneris, vyriausiasis karo vadas ir krašto saugumo viršininkas. Kariuomenė bus sudaryta pagal teritorialinį principą. Iš karių daugiau reikalaus, tačiau ir jų gyvenimą pagerins. Karininkams bus lengviau pasiekti aukštesni laipsniai ir išlaikymai iš jų algos bus panaikinti. Tomis reformomis norima pasiekti, kad kariai būtų patenkinti savo būsena ir neturėtų nuolat skustis ar net bruzdėti prieš vyriausybę.

LIETUVA ATMETA VOKIEČIŲ KIŠIMASI Į LIETUVOS VIDIAUS REIKALUS.

Vokiečių ministeris Lietuvoj kreipėsi nota į mūsų užsienių reikalų ministerį nurodydamas, kad neseniai išleistas tautai ir valstybei saugoti įstatymas nesuderinamas su Klaipėdos konvencija. Mūsų užsienių reikalų ministeris neseniai į tai atsakė vokiečių vyriausybei, kad jis šio priekaišto nepripažįsta ir kad tai yra grynai Lietuvos vidaus reikalas, į kurį svetima valstybė negali kištis. Tarp kitko mūsų ministerio notoj paminėtas Hagos Tribunolo sprendimas dėl Boetcherio atstatymo reikalo, iš kurio aiškinių ir dvasios matyti, kad tokie dalykai yra vidaus reikalas.

VOKIEČIŲ UŽPUOLIMO PLANAI

Olandų laikraščiai šiomis dienomis paskelbė vokiečių planą dėl Prancūzijos ir Belgijos užpuolimo. Pagal šį planą vokiečiai rengiasi užpulti Prancūziją ir Belgiją žengdami per Olandijos provincijas. Sunku pasakyti, ar vokiečiai, iš tikrųjų, mano planą įvykdyti, tačiau aišku, kad tam tikri vokiečių vadai tokius planus svarsto.

STATYSIS NAUJŲ LAIVŲ

Suomijos vyriausybė patiekė parlamentui įstatymo projektą dviem naujiems tarpiniamis naikintuvams pastatyti. Vyriausybė nurodo, kad tokio tipo laivai būtinai esą reikalingi jūrų prekybos apsaugai.

Naujieji pajūrio šarvuočiai — „Bainämöinen“ ir „Ilmarinen“ po gana ilgo laivyno vadovybės svyravimo buvo apginkluoti vidutinio kalibro pabūklais.

Pereitais metais jūrų laivyno įgulos apmokymas buvo atliktas atskirais vienetais, kuriuose jau dalyvavo naujai pastatyti laivai — „Bainämöinen“ ir „Ilmarinen“. Rudenį bus jūrų laivyno sunkiosios artilerijos šaudymo pratimai.

Kiti karo laivai bus panaudoti rezervų apmokymui, o karininkų apmokymui yra paskirtas karo laivas — „Karjala“.

Laidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

SKELBIMŲ KAINA pagal susitarimą. **Adresas:** Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. **Telef.:** per Vyr. Štabą 56 nr. **KAINA:** visiems metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt., 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai.

Taip šaukia žmogus, pajutęs džiaugsmą savo širdyje, kad yra vilties gyventi kita, tobulesne, gyvenimo lytimi, negu kuria jis dabar gyvena.

Dabar jį vargina rūpesčiai, darbas, ligos, neišvengiama mirtis, aistros, — ir štai, kaip šviesus žaibas padangėje, pasklysta žinia, kad žmogus keliasi iš numirusių ir gyvena kitu, laimingu, gyvenimu.

Argi? Ar tai galima? Taip, tikiu. Nes ir dabartinis mūsų gyvenimas ar ne stebuklas? Tik mes prie jo pripratome, kad tai rodos paprasčiausias dalykas, nors tikrumoje didžiausias stebuklas. — O jei yra ši gyvenimo lytis, kodėl negali būti kitos? Juk Dievo Kūrėjo išminties ir galybės turtai neišsemiami.

Iš tikro, ne tik galima, bet ir skirta žmogui gyventi ir kita gyvenimo lytimi, kur kas tobulesne ir laimingesne, kur nebebus nei ašarų, nei rūpesčių, nei ligų, nei mirties. Šitas nujautimas, kad yra kitas geresnis gyvenimas, glūdi visų tautų sąmonėje. Ir Kristus jį dabar pavertė tikrove. Lygiai 19 šimtų metų atgal tai įvyko, ir mes šiandien kasdien tai kartojame: „Numirė ir palaidotas trečią dieną kėlėsi iš mirusiųjų“.

Ir nuostabu, — pirmieji Kristaus prisikėlimo skelbėjai buvo kariai. Jie ėjo sargybą prie Kristaus kapo. O Kristaus prisikėlimą lydėjo tokie nuostabūs reiškiniai, kad jie, nors kariai, kurie, paprastai, nieko nebijo, nusigando ir tarytum apmirė: prieš nežemiškas galybes reikia ir kariui lenktis, nes jo ginklai turi galios tik žemiškoms galybėms. Taigi, tuojau, sugrįžę į Jeruzalės miestą ėmė, kaip matė, skelbti Jėzaus prisikėlimą. Apaštalai tik vėliau, po ilgo tyrinėjimo, įtikėjo į Kristaus prisikėlimą ir ėmė jį skelbti.

Nuo šios valandos pasklido garsas apie Kristaus prisikėlimą, ir niekas tos žinios nebegalėjo sulaikyti. Kad ir kaip stengėsi Kristaus priešai: ir į kalėjimą sodino skelbėjus ir plakė ir galvas jiems kapojo, — toji žinia plito ir pripildė žemę: Kristaus prisikėlimas per daug jau aiškus buvo įvykis.

Nudžiugo Kristaus mokiniai ir prieteliai, ir, susitikdami, vienas kitą sveikino ir kartojo: Kristus kėlėsi, tikrai kėlėsi ir pasirodė Simonui.

Tas džiaugsmas buvo ne vien dėl Kristaus: čia buvo nugalėtas bendras visų priešas — mirtis. Viešpats Jėzus, anot Apaštalo, „užmigusiųjų priemonė; kaip per žmogų atėjo mirties, taip per žmogų ir mirusiųjų prisikėlimas. Ir kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinti“. Mirtis nugalėta: vadinasi, gyvensime, — mus laukia gražesnis gyvenimas. O, koks tai džiaugsmas! Tai aukščiausias žmogaus džiaugsmas, tai žmogaus prigimties triumfas.

Ir kūnas dalyvaus tame džiaugsme. Nes, jo sielai atgijus, išmetus pikta ir susijungus su gyvybės Pradu, ir jis bus pagydytas: pikto padariniai — ligos, kūno ydos ir trūkumai bus pašalinti, ir jis, per pašvenčiamąją malonę igijęs nemirtingumo pradą, kuris Dievo paskirtoje dienoje pribręs, leis žmogui išeiti iš kapo visame skaistume ir nemirtingumo garbėje.

Džiaukimės ir šlovinkime Viešpatį už mums paskirtą garbę, o šiandien sveikinkime vienas kitą, Jėzuje Kristuje tos vilties laidą igiję! Aleliuja! aleliuja!

Kan. A. Sabaliauskas

Margučiai laukia grįžtančių iš bažnyčios

Jis nugalėjo!..

Buvo 1919 m. didysis pirmadienis, kada atskirojo bataliono negausingos kuopos išlėto Rumšiškių — Kauno keliu grįžo į Žaliojo kalno kareivines. Grįžo iš Žaslių—Strošiūnų baro, po pirmojo kautynių krikšto su bolševikais. Gretos ėjo neskubėdamos, paniurusios. Retai ir dainą užtraukdavo. Kas matė juos prieš dvi savaites einančius tuo pačiu keliu į frontą, šandie jų nebepažintų. Sakytų, visai kiti kariai eina. Tuomet... sniegas dribte dribo, purvas nespėjo nuo batų nusiristi, bet visa tai nieko neveikė pirmųjų kovos pionierių. Nespėdavo viena daina nutilti, tuoj kita suskambėdavo. Dainai nutilus, papliupdavo rėkti armonika, snukinukės (lūpų armonikėlės), švilpimai ir kitoki balsai. Skardus ir nuotaikingas juokas praverkdydavo ne vieną pakeliui sutiktą moterį. Būdavo, nusišluosto ašaras ir atsidūsta: „Vaikeliai, mūsų vaikeliai, eina mirti, o dar taip linksminasi“. Mat, tuomet jie ėjo į frontą, ėjo Vilniaus vaduoti. O dabar... dabar grįžo jie iš fronto neatlikę savo žygių ir patys nesuprasdami, dėl ko jie grįžta. Juk jų vieta fronte, o ne užpakaly tūnėti.

— Vyrai, dainą užtraukite! — ragina kuopos vadas. — Kokią nors... nors... „Ant marių krantelio“, „Čiulba čiulbutė“, arba nors ir „Pelėda“. Dabar einate susmukę, kaip diedai. Antroji kuopa — pasirodykite!

Kuopos dainininkas Pocius kažin ką jau bandė užtraukti, bet greit užspringo.

Išvyko švedų karo atstovo padėjėjas

Apie pusantrų metų buvęs prie švedų karo atstovo Lietuvai padėjėjas ltn. Stänggren'as išvyko į Švediją.

Atsisveikinti su mūsų kariuomenės vadovybe ltn. Stänggren'as, kartu su karo atstovu mjr. Brunsson'u, kovo 22 d. buvo atvykęs į Kauną.

Kr. aps. min. plk. Giedraitis priėmė išvykstantį ltn. Stänggren'ą ir įteikė J. E. Respublikos Prezidento A. Smetonos vardu D. L. K. Gedimino ordiną V laipsnio.

Generalinio štabo valdybos v-kas gen. Int. Gerulaitis išvykstantį ltn. Stänggren'ą pakvietė pusryčių, kuriuose dalyvavo švedų karo atstovas mjr. Brunsson'as, švedų kariuomenės kpt. von Heijne ir keli mūsų aukštieji karininkai.

Kovo 22 d. vakariniu traukiniu ltn. Stänggren'as išvyko į Rygą, o iš ten į Švediją.

Ltn. Nils Stänggren'as gimęs 1906 m.. Karo mokyklą baigė ir į pirmą karininko laipsnį pakeltas 1928 m. sausio 1 d. Tarnavo 4-mė karališkame leibgrenadierių pulke.

— Ot, kad taip į frontą žygiuotumėm, tai bent užtraukčiau, o dabar... iš fro-o-o-nto, et... — ir numojęs ranką nutilo.

Vadai gerai numanė, kas slėgia kareivių ūpą. Jie trokšte trokšta kovos, Velykas švęsti manė atvaduo-tajame Vilniuje, nes daugelis buvo Vilniaus savanoriai ir tąja dvasia užkrėtė ir vėlyvesnius karius. Jie nenori grįžti iš fronto į užpakalį ir laiko tai jų bataliono ir jų pačių pažeminimu.

— Kuo mes blogesni už tuos, kurie pasiliko fronte, — pusiau tylomis savo tarpe šnibždasi kareiviai. Ieško kaltininkų, kas kaltas, kad jie siunčiami į užpakalį.

Vadai stengiasi prablaivinti kareivių nuotaiką, girdi, per šventes Kaune susitvarkysime, o po švenčių tuoj pat, tik jau tvirtesni ir geriau susitvarkę, grįšime į frontą.

Kareivių nuotaika vėl šiek tiek pakilo, kad neilgai tetupės Kaune. Pasigirdo vėl šiokia tokia daina, nors ir ne taip skardi, kaip į frontą einant. Prakalbindavo ir moterėlę pakeliui sutiktą, vieną kitą žodį pasiūsdavo ir mėlynakėms, paliepdami Velykoms gražių margučių pridąžyti, kad grįždami pro šalį į frontą jau rastų numargintus.

Iš laukakelio į vieškelį įsuko senyva moteris. Stabtelėjo ir akimis perbėgo per bataliono gretas. Į kiekvieną įsmeigia savo įdubusias akis, lyg, rodos, norėdama suskaityti, kiek tų kareivių grįžta. Ji tuos pačius anksčiau matė žygiuojant į frontą. Lūpos virpa, nori klausti, bet nedrąsa jas sučiaupia.

— Ar visi, vaikeliai, grįžtate? — pagaliau pradrišo paklausti.

— O ne, mamyte, apie dešimt trūksta! — vienas iš eilių atsiliepia. Senutė, lyg sustingsta ir tik atsipeikėjęs, tylomis, kartoja kitą klausimą:

— O kur jie? — bet greit vėl nutyla, nulenkia galvą. Atsakymo nebelaukia, nes aišku, kur jie. Tik vienas kareivių, pastebėjęs ant senutės skruostų besiritančias ašaras, lyg norėdamas ją paguosti, pridėjo:

— O ne, mamyte, ne visus ten palikome, tik penkius; kiti anksčiau mūs važiuote nuvažiavo į Kauną, truputį bitutės jiems įgėlė.

Senutė paskutiniųjų žodžių nebegirdėjo. Jos ausyse skambėjo tik „ten palikome tik penkius“.

— Amžinatels, vaikeliams! — išsprūdo iš jos lūpų ir akys toli nusekė žygiuojančius karius. Jų šalti, bet malonūs atsakymai, ypač paskutinysis: — Kareivis nežino amžinatels, bet tik tegu gyvuoja Lietuva, — ją stebino. Jai nebuvo aišku, kodėl tie jauni vaikai nebijo mirties ir kas juos traukia drąsiai su juoku eiti į mirties sūkurį.

— Tur būt, jie mato atvirus dangaus vartus, tur būt, žuvę eina tiesiog į jį, — maldingai palingavo galva. Toli nužygiavę gretų kariai senutės akyse vis dar tebestovėjo, kaip dideli dideli milžinai.

Pro kaimą žygiuodami užtraukė skardžiąją „Pelėda“. Namų langai pasipuošė galvomis, duryse iš-

dygo smalsios akys — visi, kas gyvas, sužiuro į grįžtančius.

— Tie patys, tie patys grįžta!

— Va, anas, kuris prieš dvi savaites kai ėjo, švilpavo ir šoko eidamas. Dabar be švilpynės eina. Kur ją padėjo? — Duktė rodė motinai stambų kulkosvaidininką.

— Kulka įlindusi nunešė į padanges — nusi juokė tas pats kulkosvaidininkas!

— Vaje tu mano, ir pataikyk! — nesupratusi kario juoko stebėjosi mergaitė. Jai gaila buvo švilpynės. Taip gražiai tuomet jis švilpė ir pagal jos taktą kareiviukas eidamas šoko. Net miela buvo žiūrėti.

Kulkosvaidininkas nusišypsojo, iš kišenės išsiėmė tą pačią švilpynę ir užtraukė suktnį.

— Tebeturi, tebeturi švilpynę — nudžiugusi plojo mergaitė, — na, ir melagis koks. . .

— Petrait, — kodėl tamsta nesėdi į gurguolę? — užjaučiamai tarė vadas į vieną savo kareivių, kurio išvaizda sakė, kad jis sergąs.

— Nieko, dar nepavargau, juk arkliams ir taip jau sunku prikrautą vežimą vežti, — atsiliepė ir vėl iš lėto, galvą nuleidęs, gretoj žengia Petraitis. Jis kautynių metu perkaitęs atsigėrė šalto vandens ir po to pasijuto apsirgęs. Apie ligą niekam neprisiminė ir ją slėpė, kad tik iš fronto jo nenuvartytų į ligoninę. Vadų pastebėtas, vis dar gynėsi, kad nesergąs ir nesutiko eiti į ligoninę. Visaip simuliavo prieš gydytoją, kad tik nenusiųstų į ligoninę. Norėjo būti drauge su kovojančiais draugais. Jautė negarbę pasitraukti iš jų eilių.

Vis dėlto, atvykus į Kauną, Petraitį paguldė į bataliono ligoninę. O didįjį penktadienį pasiuntė į karo ligoninę. Sesutė, perskaičiusi bataliono ligoninės raštą ir padavusi termometrą, išėjo į kitus kambarius sužeistųjų ir sergančiųjų žiūrėti. Petraitis likosi vienas su termometru pažastyje. Mintys lakstė viena po kitos apie frontą, kareivines, jose likusius draugus, kurie švęs kartu Velykas, paskui vėl trauks į frontą, kausis ir su daina įžengs į Vilnių. O jis čia, keturių ligoninės sienų prislėgtas, gulės ir pasiliks nuo jų.

— Ne, čia nepasiliksiu, — nusprendžia, ir termometre kūno temperatūrą atvaręs iki 36,5° ištraukė jį iš po pažasties.

— Tamstai normalu, — įėjusi ir pažiūrėjusi į termometrą atsiliepė sesutė.

— Taip, aš manau! —

Pirmieji mūsų kareiviai Dauguvos fronte

Po parado į kareivines, ties Žalioju Kauno tiltu

— Ar nori pasilikti ligoninėj?

Ne!

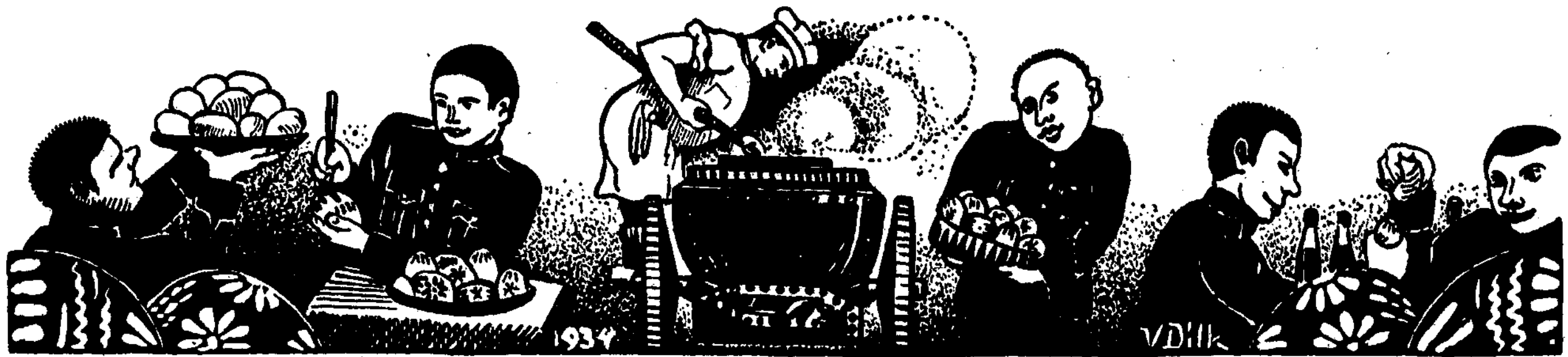
Netrukus atnešė sesutė raštelį su pažymėjimu, kad paleidžiamas nuo tarnybos 3 dienoms.

— Užteks? — paklausė.

— Taip! — atsakė Petraitis ir pasiėmęs raštelį grįžo į Žaliojo kalno kareivines prie draugų. Draugai valėsi, rengėsi šventėms. Petraitis, atidavęs raštelį viršilai, irgi susimaišė su dirbančiais, kad niekas nepastebėtų, jog jis sergąs.

Kada po Velykų ketvirtadienį batalionas, jau aprenktas kariškais rūbais, geležiniais šalmais ant galvų ir naujomis kuprinėmis pasibalnojęs, išsirikiavo į gretas, kada vėl sujudėjo eiti į tą pat frontą Vilniaus keliu, tik jau prieš naują priešą — prieš lenkus, pirmąją Velykų dieną užėmusius Vilnių (iš bolševikų) ir slenkančius gilyn į Lietuvą, kada vėl linksmai suskambėjo gretose viena daina po kitos, prapliupo armonikos maršai ir polkos, švilpynė irgi neatsiliko, Petraitis, bežygiuodamas gretoj, nors dar ir tebesvyruodamas nuo didesnio vėjo, išdidžiai pats sau tarė:

— Vis dėlto nugalėjau ligas, ligonines ir viską, kas mane norėjo, nors ir laikinai, atskirti iš tų žygiuojančių į garbės karą gretų. Vėl aš karys, bet ne ligonis.

Lietuvių Velykų papročiai

Kalėdos ir Velykos — didžiausios ir iškilmingiausios švenčiamos metinės šventės. Ypač gražiai ir iškilmingai švenčiamos Velykos. Seniau prieš Velykas, per gavėnią, reikėdavo ilgai ir sunkiai pasninkauti, todėl visi žmonės, paprastai, Velykų labai išsiilgdavo ir nekantriai jų laukdavo. Už tai po tokio ilgo pasninko Velykos būdavo ypač džiaugsmingai sutinkamos.

Visoms didesnėms šventėms lietuvių tauta turi nepaprastai daug įvairių įvairiausių papročių, apeigų, burtų, dainų ir t. t. Sakysim, tokios Kūčios, Kalėdos, Naujieji Metai, Joninės ir kt. šventės turi savotiškų apeigų, burtų, papročių, kurie specialiai yra taikomi tik toms šventėms. Velykos taip pat turi daugel savotiškų papročių ir apeigų. Senesniais laikais visokių šventinių apeigų, burtų, papročių būta kur kas daugiau. Šiandie, modernėjant pasauliui, dauguma tų papročių, kartais ir labai gražių ir reikšmingų, dauguma apeigų, burtų ir t. t. jau yra išnykę arba baigia nykti.

Beveik visose Europos tautose prasiplatinęs paprotys per Velykas valgyti kiaušinius. Be kiaušinių, galima sakyti, negalima įsivaizduoti ir Velykų. Senes-

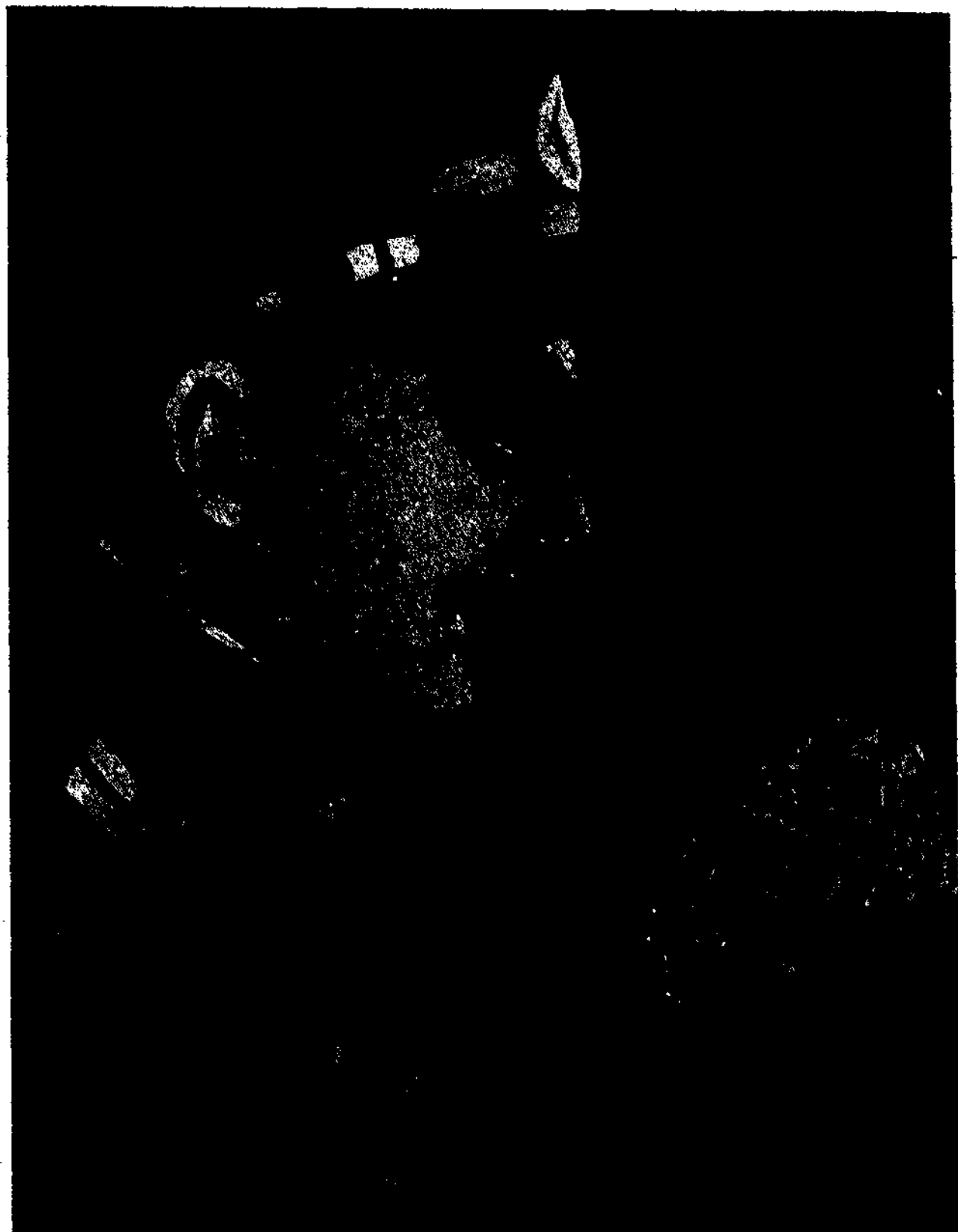
niais laikais per Velykas išsivirdavo ypatingai daug kiaušinių. Mat, senesniais laikais per gavėnią kiaušinių, kaip ir mėsos ir pieno, nebuvo galima valgyti. Tai, bent nuo pusės gavėnios pradėjus dedinti vištas, buvo galima prisirinkti nepaprastai daug kiaušinių. Daugely kaimų buvo net paprotys lenktyniuoti, kas daugiau per Velykų šventes išsivirs ir suvalgys kiaušinių. Todėl namuose per Velykas galėdavai užtikti net po keletą pintinių privirtų kiaušinių.

Kodėl kiaušiniai pasidarė ypatingu Velykų valgiu, sunku nustatyti. Kai kas pasakoja, kad kiaušiniai imta vartoti per Velykas todėl, kad gražiausiai simbolizuoja Kristaus prisikėlimą: iš negyvo kiaušinio, sutriuškindamas jo lukštą, išeina gyvas viščiukas, panašiai, kaip miręs Kristus, nuversdamas nuo karsto akmenis, prisikėlė.

Dažniausiai kiaušinius per Velykas vartojame ne baltus, bet įvairiai dažytus. Tai — margučiai. Margučiai dažomi įvairiai. Kai kuriose apylinkėse margučiai dažomi ypatingai gražiai. Šiandie margučiai dažomi dažniausiai lietuviškais tautiškais motyvais. Nepaprastai gražus ir girtinas paprotys. Žiūrėk, ant vieno margučio nupiešta Gedimino pilis, kurią nagais sukaustęs laiko lenkų erelis. Kitur nudažytas gražus valstybės ženklas Vytis. Taip pat labai mėgiami Gedimino stulpai, Vyčio kryžius ir t. t. O kokiais įvairiais, gražiais tautiniais raštais išdažomi margučiai, niekas ir apsakyti nebegalėtų. Tokių margučių išdažymai, žinoma, pareikalauja nemaža laiko, bet ką reiškia pasiryžėliams.

Didžiojo šeštadienio rytą, einant į bažnyčią parsinešti šventinto vandens, paprastai, pasiimama kempinė. Kiekvienas šventinto vandens stengiasi pasiimti pirmas, nes, mat, kas didž. šeštadienį pirmas šv. vandens pasisemsiąs, tas per visus metus toj parapijoj būsiąs laimingiausias žmogus. Dėl tokio papročio dažniausiai prie šventinto vandens yra didelis grūdimasis ir net stumdymasis. O tai jau ne visai gražus dalykas. Pasisėmę vandens, visi bėga šventoriun, kad čia prie degančio laužo galėtų įsidegti atsineštas kempinės. Visi stengiasi, kad kempinės iki pat namų neužgęstų. Kam pavyks parnešti degančią kempinę, tam per visus metus gerai seksis. Kai kuriose apylinkėse moterys iš pat ryto tą dieną nekuria ugnies, bet laukia parnešant šventos ugnies, kad ja galėtų pakurti pečius. Pyragai ir kitkas tuomet iškepą daug geriau, o ir per visus metus nelaimingoji ugnis tų namų nelankysianti.

Vakare dauguma eina į bažnyčią. Kai kurie pasilieka bažnyčioj per visą naktį. Seniau tą naktį bažnyčiose būdavo vaidinami įvairūs paveikslai iš Kristaus gyvenimo. Dabar šitas paprotys beveik išnykęs (tik vienur kitur kartais prie karsto pastatomi parė-

dyti neva romėnų kareiviai ir baltai apsirėdžiusios mergaitės — angelai).

Velykų rytą, atsigėrus šventinto vandens, pirmiausia reikia valgyti kiaušiniai. Paskui imama ragauti kiti valgiai. Kiaušinius stengiasi vieni su kitais mušti: keno stipresnis, tasai gauna kiaušinį. Kaimuose, žiūrėk, ne vienas turi išsitekinęs ir medinių kiaušinių. Padaryti dažniausiai labai meistriškai: tokio pat dydžio, tokios pat formos, kaip tikri kiaušiniai, išdažyti kokiomis spalvomis, žodžiu, neprityrusį lengvai gali apmauti. Muša vienas, muša kitas, o kiaušinis, žiūrėk, koks buvęs, toks pasilieka. Kol tokį prigaudinėtoją sučiumpa, jis, žiūrėk, jau yra nemaža kiaušinių prisimušęs. Ir ką gi jau jam bepadarysi, kad buvai toks žioplis ir taip lengvai daveisi apmauti.

Vaikai, o taip pat ir suaugęsnis jaunimas, turi ir kitą būdą vienas nuo kito kiaušinius išvilioti — tai risti juos. Paprastai, padaromas tam tikras lovelis, kuriuo ritamas kiaušinis. Kitas risdamas turi pataikyti į jį: jei pataiko — laimi, jei ne — rita vėl pirmasis, kuris dabar turi pataikyti į antrojo kiaušinį. Vaikiniai visuomet stengiasi aplošti mergaites, o šios, žinoma, nenori pasiduoti ir nori aplošti vaikus. Kova kartais yra nepaprastai įtempta.

Lalavimo paprotys šiandien yra jau beveik išnykęs. Seniau susidarydavo būrelis linksmų vyrų, pa-

siimdavo armoniką, visokių kitokių instrumentų ir eidavo nuo vieno ūkininko iki kito. Atėję sugrieždavo, padainuodavo ir t. t. Tos dainos nuolat būdavo lydimos žodžiais lalu, todėl ir visas šitas vaikštinėjimo paprotys buvo pavadintas lalavimu. Lalautojams kiekviena šeimininkė, paprastai, duodavo kiaušinių, pasikviesdavo kartais į vidų, pavaišindavo ir t. t. Lalautojai, išvaikštinėję kaimą, dažnai prisirinkdavo pilnas kišenes kiaušinių, pyrago, sūrio ir kitokios gėrybės.

Už tai jaunimas dabar labiau mėgsta susirinkti kur nors prie supynių, gerai pasisupti, pasikalbėti, pasilinksinti. Prie supynių susirenka vaikų, mergaičių, todėl nuobodžiauti čia, paprastai, nereikia. Supynės dažniausiai įrengiamos lauke tarp artimai išaugusių dviejų aukštų medžių. Bet jei nėra kur tokių supynių, tai prisitaisomos paprastesnės: kur nors daržinė per balkį permetama porą virvių, prie jų pritvirtinama sėdynė — ir supynės įtaisytos.

Žemaičiuose ir kai kuriose Aukštaičių vietose antrąją Velykų dieną mėgstama vieni kitus „apvelykauti“ — nuplakti tam tikromis pasidarytomis iš įvairių šakų (dažniausiai susprogusių) rykštėmis. Už „apvelykinimą“ turi duoti kiaušinių ar šiaip kokių dovanų. Šitas paprotys taip pat gana sparčiai nyksta. Bet seniau kai kam sudarydavo malonumo, o kai kam didelio rūpesčio, kaip čia apsisaugoti, kad kokie padaužos neapvelykautų.

Vs

Kariai atostogose

Velykų švenčių proga daugelis karių, gavę atostogų, važiuoja į kaimą aplankyti savo namiškių. Kaimui kariai yra labai laukiami svečiai. Todėl kariai, patekę į kaimą, turi parodyti, kad jie „iš tikrųjų, verti laukimo ir gerbimo.

Kariams gerai žinomas drausmės dalykas. Kai kuriems griežta kariuomenės drausmė, jos gerai nesu-pratus, gal atrodo persunki. Atostogų metu karys pasijunta visiškai laisvas ir vienas kitas stengiasi tąja laisve pasinaudoti. Pasitaiko, kad vakarėly ar kitur, kur susirenka daugiau žmonių, karys pasirodo nemandagus, netvarkingas. Tokiu pasirodymu karys sudaro apie save blogą nuomonę.

Reikia turėti galvoj, kad kario elgesius daug greičiau pastebi, negu paprasto žmogaus. Uniforma išskiria karį iš kitų tarpo ir traukia į save visų dėmesį. Niekuomet nereikia galvoti, kad blogo elgesio nepastebės. Elkimės visuomet ir visur taip, kaip elgiamės būdami viršininkų akyse.

Įsidėmėkime gerai, kad drausmingumas yra žmogaus garbė. Nedrausmingas žmogus nustoja pusės savo vertės. Nedrausmingas karys nevertas kario vardo.

Žmonės karius labai myli. Vaišėse neapseinama be svaigalų. Vaišingumas geras dalykas, bet reikalingas saikas. Juk besivaišinant galima taip nusivaišinti, kad žmogus netenka nei kūno, nei dvasios pusiausvyros. Tokiu atveju toji alkoholio auka lieka pajuokos objektu. Ypač šlykščiausia žiūrėti, kada tuo objektu yra karys. Atsiminkime, kad tie gerieji kaimo dėdės, nuoširdžiais šypsančiais veidais, moka kartais ir labai karčiai pasijuokti.

Mes tikėkime jų nuoširdumu, priimkime jų vaišingumą, kaip tikrąjį mums palankumą, bet kartu atsi-

minkime, kad esame kariai ir parodykime savo sugebėjimą susivaldyti.

Žmonės labai mėgsta išgirsti iš karių apie kariuomenę. Atsiranda karių, kurie apibrėžia kariuomenės tvarką, kaip sunkiai įvykdomą dalyką. Be viršininkų apgaulinėjimo, girdi, nesą galima apseiti. Tokie kariai turėtų atsiminti, kad taip kalbėdami sau garbės nesudaro. Jie tik parodo savo menkumą, dvasinį ištižimą. Nes koks gali būti karys be drausmės, be tvirtos valios.

Pasitaiko karių tarpe ir tokių, kurie per daug didžiuojasi. Paklausti jaunesniųjų papasakoti ką nors iš kariško gyvenimo, tokie kariai atsako: „kai išeisite į kariuomenę, viską sužinosite“.

Kario pareiga gerai nusimanyti kariško mokslo srityje, todėl tuo didžiuotis visiškai nepritinka. Jis turėtų tik džiaugtis, kad turi progą mažiau žinantiems paskleisti savo kariškąjį mokslą. Čia kariai gali labai daug padėti. Tik daugiau nuoširdumo! Tikrų žinių paskleidimas sodžiuje apie kariuomenę išnaukins pažiūrą, kad kariuomenė tarnauti sunku. Tuomet priaugęs jaunimas nebežiūrės į karo tarnybą su baime, bet laukte lauks, kada reikės eiti į kariuomenę.

L. V.

Karavėis kaime

I.

Praėjo šalta sargybos naktis ir dar viena diena, kol prisiartino tas šventas vakaras Zigmui — paskutinis vakaras pulke prieš atostogas. Pulkas jau buvo jam tokie pat pamėgti namai, kaip ir tėviškė tolimuose Triobiškiuose, ir tyli jo tėvo sodyba. Bet traukė jį ir į namus: pamatyti, kaip nuo žiemos apsaugoti čiepeliai, pasidairyti, kaip motinos sveikata, išvysti pasiilgtą Marytės veidą...

Ir pradėjo peržiūrinėti savo ryšulius, ieškodamas, ką galėtų pasiimti į namus, ką parvežti dovanų. Tėvui būtinai pypkę, pakaustytą blizgančia geležimi. Prisiminė, kad sesuo vis prašė „Virėjos vadovėlio“, ir Zigmą ilgai galvojo: pirkti, ar nepirkti. Ne dėlto, kad nebūtų norėjęs pasigerinti sesei, bet pinigų buvo knapu.

— Važiوسي namo Zigmai? — klausia draugai, bet jis tik numykia, lyg dabar ne tas rūpėtų, ir vėl knisiasi po sandėlius. Laiškų pundelis iš Triobiškių išsiverčia į viršų.

Štai Marytės paskutinis laiškas. Pagunda tokia didelė, kad jis neiškenčia dar karto nepaskaitęs.

„Mylimas Zigmuti“, skamba jos laiškėlis, „tu dabar vis gyveni dideliame mieste, net bijau tau rašydama; pasidarei, tur būt, jau didelis ponas, lankai kinematografus, ir miesto panelės, tur būt, vilioja. O pasiilgau tavęs, Zigmuti. Išeinu į kiemą ir vis nėra, rodos, ko tai... Taip, rodos, matau jus ten, kareivius bežygiuojančius. Tik būk ten atsargus su šautuvu; visko pasitaiko. Morkūnų Marė ruošiasi ženytis, tik kad bernai vis juokiasi, sako, koks ten perėjūnas iš Menštrakio atsirado. Šiaip nieko naujo. Bastinio karves ištiko maras, ar kas jau ten, nė pati nežinau. Tėvai berną šiems metams gerą gavo — kad paims ką, tai tirpte tirpsta rankose. Darbo nekažin kiek, bet truso vis pakankamai. Nusitversi šį bei tą, žiūrėk, — jau ir prabėgo dienele. Taip ir nešame vargelį, kaip toj dainoj sako. Mūsų šauliai laukia, kad parvažiuotumei, kai tik ten jūsų pulkininkas išleis. Paprašyk jau jo ten gražiai. Vis, matyt, žmogus neblogesnis už kitus, gal išleis kaip nors... O ir aš jau pasiilgau, Zigmuti.“

Perskaitė Zigmą laišką.

— Taip, taip. Smagu bus parvažiuoti į namus, — jau pusbalsiai nusprendžia Zigmą. Ir vėl pradeda atsargiai dėstyti savo krovinį, ieškodamas ko nors įdomesnio, ką galėtų namiškiams parodyti.

Iš kito kampo vėl išvirsta namiškių laiškai: graudūs motinos, griežti tėvo.

Motina rašo:

„Įdėjau tau sūriuką, vaikelį; mažum ir išalkti pri-seina...“ (laiškas ašarom sulaistytas ir, matyti, sesers ranka rašytas, nes motina nė raidės nesudeda), „tėvui liečiau pinigų nusiųsti, kad retkarčiais ant bulkutės ištektų, mažum ir ištrokšti kada po karo mokslo, tai ant limonado mažum bus...“

Paskum atsiveria tėvo laišką:

„Žiūrėk, neišdyk, vaike! Nepamesk tiesaus kelio! Nekliūk niekam be reikalo po kojom, nes ten mieste daugiau pikty žmonių, negu čia pas mus kaime. Saugokis miestiškų sijonų.“

Skaitydamas tuos žodžius, Zigmą, lyg gyvą matė susenus, bet drūtą tėvo veidą. Žili, bet standūs plaukai, raukšlėmis išvagota, bet pilna atkaklumo ir patvarumo kakta.

— Miestiški sijonai užkliuvo seniui, — mąsto sau vienas šypsodamasis Zigmą, — o vis dėlto smagus senukas: ir pajuokauti moka, ir rimtai pakalbėti...

Ir vis labiau, lyg iš dūmų, išnira prieš Zigmą akis palikti sodžiaus vaizdai. Ir siauri žolė apžėlę keliai, ir varnų milžiniški debesys rudeni, lygūs kloniai ir kalneliai, kur su Maryte kartu šieną vartė. Lyg gyvas pasirodė ir Mikų dėdė, amžinai su pypke rankose, ir amžinai baisus „politikas“.

Paskum išeina į orą, rankas susikiša už diržo ir žiūri į pulko vartus baltai dažytus, su išrašytu pulko numeriu ir dideliu kryžium dviem skersiniais perkryžiuotu. Kažką didinga pajunta Zigmą, lyg kokį tai žygį, lyg žiaurias kautynes, kurios turės išspręsti: būti ar nebūti. Tarytum paslaptinga vytautiška dvasia pagauna jį... ak, kaip norėtusi paaukoti viską, kad mūsų kraštas, mielas kraštas, būtų vėl toks platus ir galingas, kaip anais laikais...

II.

Būrelis karių žygiuoja į stotį. Smarkiai pūkštuoja ir lekia traukinys. Miestas pasilieka vis toliau ir toliau, matyti daugelis Lietuvos kaimų: čia vėjo nupusytos grynos kalvos, čia vėl sniego priverstos daubos ir nubaltinti stogai. Taip prabėga valanda ir dvi, ir tik po to pasirodo pirmosios Menštrakio trobos: medinės lūšnos greta čerpių stogais namų; antai Stasiūnų ūkis, kur keturios dukros netekėjusios, o ūkis baigia nykti, kairėje — susimetęs smulkus Diečionių kaimelis.

Vagonas jau apytuštis, nes daug kas išsėdo pakelėje. Vagonų ratai stoja ir unksčia. Tvirtu žingsniu, prilaikydamas kardą, Zigmą išeina į peroną ir pradeda dairytis. Kur gi tasai Jonys su arkliais? O šis, nedrąsiai sustojęs už pirmųjų durų, moja ranka ženklan, kad pastebėjo svetį.

„Jonys“ (taip jis namuose vadinamas) sveikas ir stiprus bernas, lyg ažuolas, bet ir nedrąsus.

— Tai jau ir parvažiavote, o šeiminkas jau ir nerimauti pradėjo, — ir, balydamas botkočiu žemę, veda jį prie rogių gretimame kieme.

Kai pamatė arklius, neištesėjo Zigmą nepaplekšnojęs šyviui pakaklės, su kuriuo tiek varsnų priarta, tiek prijodinėta. Bėris kiek greičiau pažino jaunąjį poną ir, atlenkęs ausis, tarytum žvengtėlia.

— Blusius, blusius, — paglosto jį Zigmą, ir bėris žemai, lyg nuolankumą reikšdamas, palenkia savo galvą.

Tik pravažiavus Mečionių kaimelį, pasirodė pirmosios Triobiškių sodybos, o toliau — pamiškėje ir tėviškė. Jau matyti atdari vartai ir motina tarpvarty su gaudžiais žodžiais:

— O, mano vaikeli!

lšilgai kiemą atžygiuoja ir tėvas.

— A! Tai vyras! at, tai kareivis! — ir džiaugdamasis plakšnoja per Zigmo petį.

Sesuo paliko nedamilžtą karvę ir pasirodė tvarto tarpduryje.

— O kad tave... Na, ir išaugai.

Zigmui lyg ir nejauku truputį dėl tokio tupinėjimo aplink jį, bet kartu ir smagu. Jautiesi, kad esi namie, kad esi čia pusė šeimnininko, ir visi žiūri į tave, lyg į daug žinantį ir išmanantį. Ech, smagu, dievaži smagu.

Sesuo baigia jau karvę milžti, ir tuoj visi susirenka į vieną krūvą aplink stalą. Tėvas, kaip ir visada, išsitraukia savo pypkę (o sūnaus dovanotą atsargiai užsikiša už balkio), na ir pradeda klausinėti: ar sunku tarnauti, ar geri viršininkai, ar sunkiai baudžia. Tėvas trenkia kumščiu į stalą:

— Klausyk viršininkų, vaike; jie žino, ką daro!

— Na, tėvai, būk ramus: ten tai ne čia, — atsiliepia Zigmas (motina daugiau klausosi, negu vaišes ruošia): — Ten tai ne tvoras laužyti, ir ne mergas kaimė gąsdinti, ten išmoko gyventi, pripratina prie tvarkos; žiūrėk, Mižlino Jurgis koks buvo lepšys, o sugrižo iš kariuomenės — ar ne vyras?

— Na, Dieve duok, — sako tėvas.

— O tėvynės ar neišmoko vyriškai ginti? — kalba toliau Zigmas. — Jūs sėdite čia, kaip bobos, pypkes krapštote, o ar jums daug rūpi, kad kokią dieną gali užėiti svetima kariuomenė ir nušluoti jus nuo žemės paviršiaus, o ten kiekvieną minutę, nors ir vidurnaktį, esame pasirengę šokti ant kojų ir drąsiai veržtis į priekį. Ehe! Dabar jau kiekvienas pajustų, kas tai per paukštis lietuvis!

Ir ūpas pagavo Zigmą taip bešnekant. Norėtusi nuveikti kažką nepaprasta, parodyti pasiryžimą. Rankomis pradėjo jis mostiguoti, pasakodamas tai, ko buvo kupina jo budri širdis.

Tėvas lyg būtų sumišęs.

— Na jau, vaike, — sako jis nedrąsiai, — lyg jau mes čia vien pypkes ir tekrapštome.

Kieme tuo tarpu pradėjo loti šunes. Girdis, kaip kažkas sušneka. Dėl tamsos jau nematyti pro langus, bet duslus Mikų dėdės balsas girdėti už durų:

— Tai Zigmutį parvežei, Jony?

— Tai jau parvažiavo atostogoms.

Senis dėdė ir kaimynų Petras įeina į priėngį ir prasiveria duris.

— Tai labas vakaras, kaimynai! Na tu, Zigmuti, tai jau parsiradai. O kad tave kur... Maniau: ar jau pašovė, ar ką jau... kaip prapuolei nuo vasaros, tai kaip į vandenį.

Sujaudintas drūčiai paspaudžia Zigmo ranką, ir Petras pasisveikina ir žiūri į jo išvalytus rūbus (pats šiaudais apkibęs).

— Tai ką, ar tuoj bus karas? — neiškenčia dėdė.

— Et, jums čia tai jau kasdien tas karas, — atrėžia juokdamasis Zigmas, — pripratote ant pečiaus miegoti, tai jau ir bijotės, kad kas saldaus sapno nesugadintų. O kas gi tas karas? Jei reikės, tai ir nepabijosite parodyti, kaip mylime savo kraštą!

Velykų atostogos Dzūkų krašte. (Foto „Akimirka“)

— Sako, kad dabar tai jau garais visus iššutinsią, — įsikiša kaimynų Petras.

— Kaukes įsigysim, — juokauja Zigmas, — o paskui pažiūrėsime, kurie narsesni.

— Kol įsigysime, tai ir kaulelių nesurinksime, — kerta Mikų dėdė.

— Na, tik taip jau nebijokit. Karo dar tuoj nebus, nors ir turime kasdien būti pasirengę. Spėsime dar ir kaukes įsigyti. O laikraščius skaitote? — kreipėsi Zigmas į dėdę.

— Na kaip jau neskaitysi...

— Na, matote, o ten rašo, kad kaukes jums įtaisys, rašo, kad kitos valstybės žada mus ginti, tik jau iš karto atsispirti tai reikės be jokios pagalbos.

Dėdė Mikas tingiai pasikaso pakaušį:

— Tai kas jau čia galėtų, gal Amerika; o patys savo dolerio neišlaiko. Et jau...

— Koks čia „Merikas“, — juokiasi Zigmas.

— Kiti nė tiek negali, — numojo ranka dėdė.

Tėvas iškrėtė pypkę, pakėlė galvą ir prašneko:

— O mus ir plėšikai užpuolė.

— Mizlinui lašinius išvogė, o kaimynams javus ir naują skrandą išnešė, — įsimaišė sesuo.

— Na, o jūs ką? Sėdite rankas sudėję?

— O kur nutversi tu juos? — įsižeidžia tėvas.

— Na, dar to betrūko, — stebisi Zigmas: — tiek vyrų...

— Ir aš taip sakau: gėda vyrams! — mostelėjo Mikų dėdė.

III.

Vieną vakarą išsirengė Zigmas aplankyti kaimynų. Patraukė tiesiog per laukus Vailionių ūkio linkui.

Keisti jausmai apsiutė Zigmą. Jau beveik pusė metų kaip Vailionių Marytę tik laiškuose teišvysdavo? Kaip dabar jausis, kai susitiks? Už kluono nusivalė sniegą nuo kojų. Prie svirno jau girdėjosi moteriški balsai ir melžiamų karvių baubimas; kieme storas, negirdėtas balsas. „Tur būt, bernas, apie kurį ji rašė“, pagalvojo Zigmas. Kai perlipo per tvorą ir atsidadė kieme, lyg netyčiomis žvilgterėjo į jį ir pats nusijuokė. Didelis, sudribęs, stambus, lyg jautis, atrodė bernas. Pradėjo dairytis. Pagal trobą kažkas šūktelėjo, lyg tai Marytės balsu, ir įsmuko į vidų. Ties tvartais pasirodė senis Vailionis.

— O tai nelauktas svečias! Tai svečias! — ir ištiesė rumbėtą ranką.

— Nagi tai Zigmutis, — atsirado iš kažkur ir Vailionienė.

Iėjo į seklyčią. Sena sofa, stalas rūpestingu mezginiu užklotas, šv. Juozapas su lelijomis ties kerčia ir daugybė šventų paveikslų sienose, bet kambarys ne gyvos dvasios.

Susėdo. Pradėjo šnekėti. Vailionienė dingo virtuvėje.

— Pašauk Marę! — šūktelėjo jai senis.

Gretimam kambaryje kažkas čožėjo ir rengėsi.

Neiškentė Zigmas. Išoko į tarpdurį. Abu rankas susigriebė, pradėjo džiaugsmingai juoktis. Abiejų veidai įkaitę, abu lyg kažko nusigandę.

Senis krankščia seklyčioje vienas.

— Tai jau ne svečio nepasitinki, ką? — juokiasi Zigmas.

— Na jau, Zigmuti, tik apsitaisyti duok.

Jos veidas tik ką nupraustas ir plaukai šviežiai šukomis suglostyti. Juosvi plaukai, ir švelnūs, kokių retai kur rasi. Akutės blizgančios, tamsios ir gyvos, kaip strazdo. Zigmas ilgai laiko šiltas jos rankas.

Ant stalo jau garuoja kumpio gabalas, kurio viliojantis kvapsnis skleidžiasi po visas kertes; pora stikliukų vyrams „po kelionės“, kaip pasakytų dėdė Mikas. Ir darosi vis labiau smagu, o ypač Zigmui, kuris norėtų parodyti visą savo dūšią, visus savo jausmus, kurių tiek daug prisirinko.

Marytė vis nepaleidžia Zigmo iš akių, vis žiūri

ir žiūri. Ką galvoja ji vargšė? O jis linksmas ir seniui plekšnoja per petį.

— Tai gyvenimas, tėve! Tik gyvenk ir norėk! Kumpio pilnas stalas, gražuolė prie šalies! — juokiasi žiūrėdamas jai į veidą.

Paskum senis pasuko į svirną, motina virtuvėje prie pečiaus prisiglaudė. Pasiliko vienu du.

— Tik tu nieko nebijok, grįšiu sveikas ir drūtas, o paskui jau pamatysime...

— Staniuniukas vis kabinasi prie manęs...

Zigmas susiraukė, lyg kaulą prarijęs.

— Na jau... Paimk šluotą; nieko nebijok, — ir stengiasi nukreipti kalbą: — kariuomenėje gyvename, kaip ministeriai.

— Tik tu ten atsargiai su toms patrankoms...

Juokas ima Zigmą iš to kvailo, bet dar meilesnio sutvėrimo. Moteris visuomet liks moterimis... Ir jis spaudžia jos ranką. Šventieji kažko šypsosi ir žiūri į juodu iš sienų...

Zigmas pasakoja jai apie miesto gyvenimą, kur autobusai dūzgia, rūksta fabriku dūmai, o didžiosiose gatvėse tiek žmonių, kad praeiti negalima. Restorainai, kur griežia nuostabi muzika, ir sukasi puikios šokėjos.

— O nepatinka man tos miesto moteris.

Marytė dar labiau prisiglaudė prie jo peties, toki malonūs ir daug žadą pasirodė jai šitie Zigmo žodžiai.

— Zigmuti! Neuzmirši manęs? — klausia ji, lyg dar labiau norėdama įsitikinti savo mažoje, bet spindinčioje laimėje. (B. d.)

Naujas kariuomenės uniformos aprašymas

Šių metų Įsakymo Kariuomenei 19 nr. paskelbta papildytas uniformos aprašymas ir dėvėjimo taisyklės.

Tai nėra nauja uniforma, o tik naujas papildytas aprašymas, kuris plačiau paliečia uniformos dėvėjimo taisyklės ir pašalina senos uniformos metalinių ženklų bei galionų nevienodumą. Naują uniformos aprašymą iššaukė pats gyvenimas, nes dėl senos uniformos kai kurių nepatogumų įsigyveno josios dėvėjimo nevienodumas.

Paskutiniame uniformos aprašyme nustatyta vienoda sagų, žvaigždučių, Gedimino stulpų, trafaretų, venzelių, asmens specialybės ženklų, akselbantų, diržo metalinių dalių ir visų galionų aukso spalva. Įvesta nauja kokarda, kurios centre Gedimino pilies siluetas. Kareiviams prie išėiginio munduro apikaklės nustatyta trikampiai.

Drabužių sukirpimas paliktas tas pats.

Uniformos dėvėjimo taisyklės praplėstos, nurodant kaip atskiri uniformos daiktai dėvimi; sudaryta paprastesnė karininkų uniformos dėvėjimo lentelė, kas palengvins orientuotis, kokią uniformą kada dėvėti.

Išėiginėje paprastoje uniformoje prie paprastų antpečių įvesta juosta. Ši uniforma dėvima vizituojant, lankant valstybės teatrą, balius, vakarus, pokylius, arbatėles.

Uniformos vienodumui atsiekti vyriausiojo štabo viršininkas įsakė kariams pirktis kepures, akselbantus, pentinus ir visus metalinius ženklus tik įguly komendantų patvirtinto pavyzdžio; komendantų patvirtintus pavyzdžius laikys prekiaujančios minėtais daiktais krautuvės.

Ši uniforma įsakyta įgyvendinti iki šių metų rugpiučio mėn. 1 dienos.

Jau pavasaris!

Jau pavasaris rajone,
Jau Velykos čia.
Džiaugsmo dienos jau atbėga
Šuoliais ir risčia.

Nusibodo jau žiemužė,
Et, kai tik pradžius,
O kaip gera, o kaip linksma,
Kaip malonu bus.

Mylim saulę auksakasę,
Vasaros dienas
Ir žalios žalios tėvynės
Vakaro dainas.

Ei, saulute, ei, brangioji,
Vasarą atvyk.
Et, išvyksim poligonan —
Juk tik pirmą syk.

Sako, ten labai malonu,
Girios užia vis.
Sako, ten virsti galiūnu,
Vyru, kaip ugnis.

O kai dainą kad užtraukia
Paneriuos tenai,
Tai net pavergtos tėvynės
Girdi ją vaikai.

Ei, saulute, paskubėki,
Šildyki karščiau,
Nes žiema, žiema šaltoji
Nusibodo jau.

Bet žiūrėk, žiūrėk, drauguži, —
Jau Velykos čia.
Džiaugsmo dienos jau atbėga
Šuoliais ir risčia.

K. Bradūnas

Raitininkai, kurie verti paminėti

Š. m. kovo 1 d. iš aktyviųjų karių-raitininkų šeimos pasitraukė į atsargą du 1 gusarų D. L. Etn. K. Jonušo Radvilos pulko liktiniai vachmistrai: Jonas Glinskis ir Antanas Tverijonas.

Vachm. Glinskis, gimęs 1901. I. 19. Panevėžio apskr., Pumpėnų mst., karo tarnybą pradėjo 1921. XI. 4. gusarų pulke. 1922 m. XII mėn. pirmuoju baigė I-os kaval. div. štabo mokomąjį eskadroną ir apdovanotas sidabro laikrodžiu. Kaip stropus ir gabus, paliktas to paties mokomojo esk-no kadriniu puskarininkiu, o nuo 1924. X. 5 paskirtas gusarų pulko mokomojo esk-no vachmistru ir tose pareigose išbuvo iki 1925. X. 8., kada dėl šeimos aplinkybių

Vachm. Tverijonas

Vachm. Glinskis

laikiniai iš kariuomenės turėjo pasitraukti. Tačiau raiteliško gyvenimo pasiilgimas vėl gražino jį atgal į pulką ir nuo 1926. XII. 18. jam vėl pavesta eiti tos pačios pareigos. 1930—V. D.—m. jis baigė dar pulko likt. puskarininkių žinių pagilavimo kursus irgi pirmuoju ir vėl apdovanotas sidabro laikrodžiu. Be to, apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės ir Vytauto Didž. ord. III l. medaliais. Taip sėkmingai jis tesėjo savo pareigas iki paskutiniojo laiko, kada galutinai jas perdavė jaunesnioms jėgoms.

Vachm. Tverijonas, gimęs 1902. V. 10. Šiaulių apskr., Padubysio vlsč., Mažulaičių km., karo tarnybą gusarų pulke pradėjo 1923 m. Tarnaudamas beveik visą laiką,ėjo kulkosvaidžių esk-no vachmistro pareigas.

Be savo tiesioginių pareigų, vachm. Tverijonas ypatingai yra pasižymėjęs ugniagesybos srity, kaip nepaprastai drąsus ir taurus.

Už įvairius pasižymėjimus bei nuopelnus yra apdovanotas: 1) 10 m. Lietuvos Neprikl. medaliu, 2) Gedimino ord. III l. medaliu, 3) Žūstančiųjų gelbėjimo kryžiumi, 4) tarptautiniu artimo gelbėjimo medaliu; 5) be to, raitųjų sporto rungtyne yra paėmęs 7 pirmus ir vieną 3-čią prizus ir už tai gavo sidabrinių laikrodžių (vieną iš Čekoslovakijos kono) ir gražią stovylą.

Abu kariai per visą savo tarnybą buvo uolūs ir pavyzdingi. Jiems pavestas pareigas visuomet atlikdavo labai gerai, parodydami daug sumanumo, energijos ir iniciatyvos. Savo valdiniams buvo griežti, bet teisingi ir kartu tėviški, o savo draugų — vachmistru

ir puskarininkių tarpe įgijo daug simpatijos. Abu aktingai dalyvavo pulko kultūriniame darbe: chore, vaidyboje bei vakarų rengime ir pulko tradicijų ugdyme. Kaip kultūringi piliečiai, jie pakankamai bendravo ir su spauda: išsirašydavo nemaža laikraščių ir žurnalų bei ragindavo gusarus išsirašyti. Abudu nepraleisdavo veltui nė vienos atliekamos valandos, su-naudodami jas naudingų knygų skaitymui ir tuo būdu juodu per savo tarnybos laiką perskaitė po 1500 tomų gusarų bibliotekos knygų. Būdami blai-vūs ir visur taktiški, jie per visą savo tarnybą nenu-statė prieš save nei vieno viršininko, nei draugo ir todėl puskarininkiai jiems pagerbti š. m. III. 1. iškėlė gražias išleistuves, kurių metu, iš abiejų pusių, buvo pasakyta nuoširdžių kalbų ir įteikta atminimui do-vanų.

Draugai ir pažįstami tikisi, kad gusarai Glinskis ir Tverijonas ir atsargoje būdami pasiliks tauriais tėvynės sūnumis ir savo aktingu veikimu plačiojoje visuomenėje kels šaunų raitelio vardą, o reikiant — sugriaudus trimitams, jie, neatsilikdami nuo savo jaunesniųjų draugų, šuolis į šuolį po savo vėliava skris vaduoti Vilniaus.

V. p. V. Petkevičius

Kareivio dienos

Dar taip negyvenau aš,
Gelsvais batais kasdien nedėvėjau
Ir kasdien nevaliau šautuvo,
Nežygiavau pulkuos skambančiom alėjom.

Ir miela, malonu ir puiku,
Tos dienos kareivio, tos gražios,
Tai saulėtos dienos — dainelė smuiko, —
Kad tęstų be galo, be pradžios.

Tra-ta-ta, tra-ta-ta — nuo ryto, nuo ryto
Batai geltoni grindiniu.
Kada žingsniai, kaip žirniai krito,
Dabar jau dūžis vienas — žinot.

Laukuos dar sniegas — brrr — šalta,
Laukuos snaigės ir kiškiai,
Bet kariams tas netrukdo išsikelti
Pažaišt, paūliot, manevruoti po biškį.

Sporto salėj, ach, viešpatie, kiek visko:
Geležinės sijos, kumelės ir virvės.
Vienas įrankis vis tiek patiks tau,
O kitam gal po kaklu ir kirvis.

Statutuos ganosi raidės,
Sėdėk, broli, ir kalki, ir kalki,
Kai išmoksi, kitokios bus gaidos,
Būsi vyras — ne balkis.

Kareivinėse laikas tik švilpia, lyg vėjas,
Nejunti — dienos, savaitės;
Didėja kareiviškų dienų skaičius,
Lyg svirne kraitis...

Atliekamu laiku: dadrylia — darinda — dadrylia —
Dvi smuikos, armonika, fleita —
Girdėti už mylios —
Argi tokios dienos turės pasibaigti?

Kai dirbam — oi, dirbam — su prakaitu,
Kai laisva — tai laisva, bet dirbti,
Vyruti — ne juokas, ne ašaros —
Kad Lietuvai laimė išsirptų.

Broliai, kareiviai, šiandie mums ūpas,
Žingsnis po žingsnio žengiame priekin,
Viskas, kas kliudo, po kojų klumpa, —
Darbu ir darbu visko pasieksim.

Juoz. Gražulis

Kas toji „Vytija“?

Ne vienam kariui, išėjusiam atsargon, ar nesenai atėjusiam į kariuomenę, žodis „Vytija“, be abejo, nėra svetimas. Tie, kurie atliko garbingąsias kario pareigas ir grįžo namo, šį žodį užgirs kiekviename kaime, tie, kurie tik pereitą rudenį atsidūrė kareivinėse, šį žodį girdėjo visoje Lietuvoje, o kai kurie jų gal net ir dalyvavo Vytijos raitininkų sulėkimuose.

Čia noriu smulkiau supažindinti karius su „Vytijos“ atsiradimu, jos uždaviniais, siekimais, o svarbiausia — kokios apčiuopiamos naudos ji atneš Vytijos raitininkui ir visam kraštui.

I. „Vytijos“ įsikūrimas

Sportas, kokios rūšies jis bebūtų, turi milžiniškos reikšmės kaip paskiro žmogaus, taip ir visos tautos gyvenime, nes tik sportas fiziniai ir dvasiniai užgrūdina žmogų, daro jį atsparesniu ligoms ir gyvenimo sunkumams nugalėti. Juo sveikesnis ir daugiau fiziniai ir dvasiniai užgrūdintas paskiras žmogus, juo stipresnė, atsparesnė ir visa tauta.

Todėl nenuostabu, kad kiekviena valstybė stengiasi, kad jos piliečiai būtų sveiki ir stiprūs, nes šiais laikais tik fiziškai ir dvasiškai stipri tauta gali tikėtis gyventi — apginti laisvę ir nepriklausomybę.

Nepriklausomybę atgavus, pas mus irgi atsirado įvairių sporto šakų organizacijų, bet tosios organizacijos veikė visai palaidai. Todėl savaime suprantama, kad negalėjo būti planingo, nuoseklaus fizinio visos tautos parengimo.

Šiuo reikalu greit susirūpino vyriausybė ir jau 1932 m. buvo įsteigti Kūno Kultūros Rūmai, kurių pareiga jungti visas Lietuvoje esančias sporto organizacijas ir pradėti planingą, sistemingą fizinį lavinimą visoje Lietuvoje.

Tarp kitų sporto šakų, kurias globoja Kūno Kultūros Rūmai, yra ir jėjimo sportas, kuris, reikia

pabrėžti, yra vienas seniausių ir seniau daugiausia mėgiamų Lietuvoje sportų. Jėjimas yra vienas gražiausių ir sveikiausių sporto šakų: jis lavina raumenis, grūdina sielą, išlavina akylumą, greitą orientavimąsi, atkaklumą, pasiryžimą ir drąsą. Kitaip tariant, jėjimo sportas išauklėja tokius žmones, kokių mums reikia kuo daugiausia turėti, jei norime ir toliau būti laisvi ir nepriklausomi!

Kavaleristas visuomet ir visur turi greit orientuotis, greit spręsti ir dar greičiau savo sprendimą vykdyti. Taip, ar panašiai, buvo prieita ir prie raitojo sporto organizavimo visoje Lietuvoje. Pereitais metais, sausio mėn. 24 d., Kūno Kultūros Rūmų direktorius plk. gyd. Jurgelionis sukviėtė kavaleristus pasitarti ir beveik tą pačią dieną prie rūmų įsisteigė „Kavalerijos sekcija“, į kurią įėjo: plk. gyd. Jurgelionis, šaulių sąjungos viršininkas plk. ltn. Kalmantas, 1 gusarų pulko vadas gen. št. plk. ltn. Bačkus, kavalerijos štabo viršininkas mjr. Kraunaitis, gen. št. plk. ltn. Valušis, art. plk. ltn. Babickas, kav. kapitonas Ugianskis ir Andriūnas, leitenantai J. Andriūnas ir Kurkietis, ats. kav. leit. Kviklys.

Tą pačią dieną įsisteigė ir „Vytijos“ raitininkų štabas, nes naujai kuriama raitelių organizacija buvo taip pavadinta. Vytijos vadu buvo paskirtas mjr. Kraunaitis, jo padėjėju kpt. Andriūnas, adjutantu — leit. Kurkietis ir reikalų vedėju — ats. kav. leit. Kviklys.

Štabas neatidėliodamas griebėsi darbo.

II. Kaip ir kas nuveikta

Buvo nutarta visomis išgalėmis atgaivinti senovėje lietuvių taip mėgiamą sportą — jėjimą. Kaip visiems gerai žinoma, mūsų atgijimas prasidėjo kaime, kuriame ilgiausiai išliko lietuvių kalbos grynumas ir skambumas, kaime, kuris davė mums garbingus tautos žadintojus ir karžygius, kovojusius dėl

Feljetonas

Šaunus gusaras Obuolys

Kai Obuolys sulaukė dvidešimts vienerių metų, atsikratė tėvų globos ir apsimovė raudonas kelnės, tada jis išdidžiai sau pareiškė:

— Ak, dabar aš gusaras!...

Ir jis atsistojo prieš veidrodį, peržvelgė save nuo kepurės matiko iki spindinčių pentinų, kaukštelėjo kulnėmis ir patenkintas savo išvaizda šypstelėjo. Ir kogi ne gusaras? Aplipęs liemenį munduras, blizgančios, kaip žvaigždės, sagos, tampriai suveržtas diržas ir kelnės. Ak, tos raudonos kelnės!... Atrodė, kad gusariški rūbai sutverti Obuoliui, o Obuolys rūbams: taip jie jam tiko. Obuolys yra girdėjęs, kad mergos dėl gusarų alpsta ir iš proto kraustosi. Jis negalėjo suprasti, kas bus, kai jį tokį pamatys Marytės ir Agnieškos? Iki šiol jos ožiavosi. Bėt dabar? Dabar jos tikrai į Kalvariją nulėks.

Bet vos spėjo Obuolys pasidžiaugti savimi ir suvalgyti gusariškus pietus, kai jį nuvedė į arklidę ir supažindino su Aitvaru. Bėras arklys protingomis

akimis permetė savo būsimąjį šeimnininką ir kaukštelėjo pasaga į grindinį. O kada Obuolys ištiesė ranką paglostyti jo šnerves, jis susklydė ausis ir parodė snukyje baltus perlus.

— Sakyk, drauguži, ko jis taip vaiposi? — klausia Obuolys greta stovinčio gusaro ir atšoka penketą žingsnių atgal.

— O, brolyti! Čia senas vilkas, — kloja šypso damasis iš Obuolio baimės. — Matyti, jaučia užsilikusią pas tave kokių nors Marytės kvėpalų, o Aitvaras vaistinių nekenčia.

Obuolys dirsteli į savo kelnės ir, norėdamas pasirodyt drąsuoliu, vėl ištiesia ranką ir atsargiai artinasi prie Aitvaro:

— Kuziukas, kuziukas...

— Kurių galų ten kuziukuoji! — rikteli jam gusaras. — Nesiartink, kaip prie bobos, bet čiupk jį taip, kad iš karto pajustų, jog tu šeimnininkas esi. O dabar, kuziukas!... Nemanyk, kad čia Baltraus kumelys iš pievelės. Dar be kelnų lakstei, kai šis „kuziukas“ jau priešų sprandais skraidė!

Žinoma, Obuolys čiuptų, jei čia stovėtų paramstyta ir galvą nuleidusi kumelytė, bet kada arklys,

tautos nepriklausomybės; kaime — išliko ir senovės lietuvių papročiai. Taigi ir jojimo sportą ir arklio meilę buvo nuspręsta iš letargo miego pažadinti per kaimą.

Lietuvoje yra daugiau kaip pusė milijono arklių. Tie arkliai yra pas ūkininkus, todėl teisingai buvo manoma, kad ūkininkai pirmieji ir turi šį darbą pradėti.

Kiekvienam apskrityje buvo sudaryti specialūs komitetai ir paskirtas raitininkų rinktinės vadas, kurie ir pradėjo organizacinį darbą. Raitininkai - ūkininkai (tai nesvarbu — bet kad tik turėtų arklių) vieno ar kelių kaimų sudaro grandį ar skyrių. Valsčiaus grandys ir skyriai su grandžių ir skyrių vadais sudaro valsčiaus šimtinę, kuriai vadovauja šimtinės vadas. Visos apskrities šimtinės sudaro rinktinę su rinktinės vadu priešaky. Rinktinės vadus skiria Vytijos vadas.

Darbas buvo varomas pilnu tempu. Vytijos štabas skubiai išdirbo ir išsiuntinėjo jojimo taisykles ir instrukcijas: kaip organizuoti, kaip imtis darbo, kaip organizuoti ir praveisti raitininkų konkūrus, lenktynes, žygius ir perbėgimus, kaip užlaikyti ir prižiūrėti arklius.

Kartu buvo verbuojami ir rengiami jojimo instruktoriai. Į Kūno Kultūros Rūmų ir Vytijos štabo atsišaukimą gausiai atsiliepė liaudies mokytojai ir ats. kav. karininkai. Pereitais metais Klaipėdos krašte, Juodkrantėje, liaudies mokytojams buvo organizuoti vieno mėnesio jojimo kursai, kurie davė gerų ir darbą dirbti pasiryžusių 30 gerų instruktorių. Grįžę iš kursų, šie instruktoriai, atsargos ir aktyvios tarnybos dalių ar šaulių sąjungos karininkai, pradėjo organizuoti raitelius kaimuose ir miesteliuose.

Nutarta iki rudens surengti visose apskrityse raitininkų sulėkimus, kuriuose mylįs arklių kaimo ir miestelių jaunimas galėtų save ir savo žirgus parodyti konkūruose, lenktynėse, žygyje ir įvairiuose raitųjų žaidimuose.

Kad šie sulėkimai praeitų sklandžiau ir vieno-džiau, Vytijos vadas organizavo rinktinių vadų su-

važiavimą Kaune. Atvažiavo visi rinktinių vadai: aktyvios tarnybos pėst., kavalerijos karininkai, ats. kav. karininkai, vachmistrai ir puskarininkiai, šauliai dragūnai, policijos karininkai ir mokytojai. Suvažiavime buvo galutinai nustatytos ir išaiškintos visos raitininkų sulėkimo smulkmenos.

Vasaros pabaigoje Vytija jau turėjo 21 rinktinę iš 200 su viršum šimtinių! Tiesa, kai kurios šimtinės buvo tik užuomazgoje: turėdavo vos po kelius raitelius, bet buvo ir tokių šimtinių, kaip, pav., dzūkų Simno šimtinė, kuri turėjo 180 raitelių.

Raitininkų sulėkimai, su mažomis išimtimis, pasisekė puikiai. Pav., viena tik Alytaus rinktinė su kav. kpt. Ugianskiu ir ulonų karininkais priešaky jau pereitą rudenį turėjo 1200 raitelių — kaimiečių ir per 700 dalyvių. Kretingos rinktinė puikiai pasirodė su apie 500 raitelių ir t. t.

Įdomu, kad tuose sulėkimuose dalyvavo ne tik jaunimas, bet ir senesnio amžiaus vyrai. Buvo atsitikimų, kad į rungtynes vienas žilas tėvas atvyko su 2 raitais sūnumis. Buvo visokių raitininkų: senų, jaunų, mažų. Buvo mergaičių, šaulių dragūnų, policijos. Buvo lietuvių, žydų, lenkų ir rusų. Visus juos jungė arklio meilė ir pasiryžimas nugalėti kliūtis ir laimėti nors vieną iš gausių dovanų, skiriamų Kūno K. Rūmų, kariuomenės dalių, policijos, valstybinių ar savivaldybių įstaigų, bankų ir atskirų asmenų.

Kad raitas sportas yra mūsų tautiškas sportas, kad lietuvis dar neišsigimė ir kad Lietuvą neveltui vadina Baltojo žirgo šalimi — liudija gausūs raitininkų sulėkimai, liudija entuziastiškas plačios visuomenės pritarimas ir pačių ūkininkų didelis susidomėjimas.

Sulėkimuose dalyvavo 4750 raitelių. Gražūs 5 kavalerijos pulkai! O dzūkų vienas pulkas iš 1200 su viršum raitelių! Rungtynes — sulėkimus organizuoti ir duoti laimėjusiems dovanas padėjo visi: kariuomenės dalys, vadai, burmistrai, savivaldybės įstaigos, apskrities viršininkai, policijos vadai, šaulių štabai, atskiros sporto organizacijos, bankai, knygynai, krautuvės ir atskiri asmenys.

kaip ugnis, tai, mano, ir nesiskubinant priseis dantis rankioti. Todėl jis plačia užuolanka apeina Aitvarą ir bailiai žiūri į jo raumeningas pasturgalines kojas.

— O ar jis, biaurybe, nespiria?

— Na, jei ir toliau jį „kuziuku“ pravardžiuosi, tai drąsiai gali tikėtis sprikto į kaktą. Jis moka atsilyginti!

— Ir kanda? — išplečia akis Obuolys.

— Hm, kiba jis šuo?

— O jei jam taip duonos plutą su druska davus, a? Gal sukalbamesnis pasidarytų?

— Na, jei tokiu būdu jo malonės įgyti tikiesi, tai geriau pauodegį jam pakasyk! — nusijuokia gusaras ir paploja savo juodbėriui sprandą.

Obuolys rausta.

— Šimts pypkių! — galvoja jis. — Moderniškiausias priemones nugalėjau! Automobilį jaučiuos, kaip lovoj, o motociklu dumiu po 120 kilometrų per valandą, net Marytė prašo lėtinti tempą. Nedrebėjau, kai po manim siubavo Kauno bokštai, nes per 15 minučių skraidžiau lėktuvu ir iš jo išlipau kaip niekur nieko. Motorą prigirdai benzinu, uždegi ir spaudi be kandinų,

be spyrimų. Bet tokio bėro motoro, prunkščiančio ir snukį raukiančio, dar neteko sutikti.

Ir Obuolys vėl ima artėti prie arklio, bet kai šis atsuka galvą ir debteli tamsiomis akimis, būsimasis gusaras sustoja, kaip įbestas.

— Nestoviniuok taip, nes į kojas trachomų gausi! — juokiasi gusaras ir plaštaka kerta per Aitvaro raumeningas strėnas.

— Na, reiks, tai reiks bliombą nukąsti, — galvoja Obuolys, — bet šaipytis iš savęs neleisiu! — nusprendžia jis ir demonstruodamas savo drąsą trūkteli arklių už uodegos.

— Žiūrėk! — rikteli jis džiūgaudamas. — Aitvaras visai nieko nedaro!

Po pasisekusio bandymo Obuolys pakutena arklių ir laukia netikėtumo. Bet kai bėris, porą kartų truktelėjęs odą, ir toliau ramiai avižas ėda, drąsuolis užkrauna ranką ant sprando ir tampo karčius:

— Hm, paprastas sutvėrimėlis, — sako jis gusarui ir šypsos, — o yra žmonių, kurie prieš arklių labiau dreba, negu prieš liūtą!

— O ar esi kada jojęs? — klausia toliau Obuolį.

Visi supranta, kad raitas sportas yra vienas gražiausių, prašmatniausių ir artimiausių lietuvių širdžiai! Tai tokios buvo, nors ir trumpo, bet gerą dirvą radusio darbo pasekmės.

Kad būtų galima prie jojimo sporto pritraukti ir miestelius, Kaune buvo atidaryta jojimo mokykla. Bet, deja, mūsų miestelėnų, paskendusį popieriuose ir raštinių dulkėse, sunku išjudinti: jojimo mokyklą vis dar nedaug asmenų telanko, o jos viršininkas, žinomas mūsų kavaleristas ir didelis raitojo sporto apaštalas, vis dar negali suvesti galo su galu. Užtat kaime nereikia ir mokyklų: ten darbas sparčiai žengia pirmyn ir grandys, skyriai ir šimtinės auga, kaip grybai po lietaus.

III. Kas manoma toliau daryti

Dalykas labai paprastas: mokytis, daugiau sėdėti balne, o ne tvankiam kambaryje, gerinti arklių veislę, rengti rungtynes, lenktynes, sulėkimus, grūdinti fizines jėgas ir dvasią.

Vytijos štabas jau pradėjo leisti įvairius statusus, skiriamus grynai kaimo raiteliams. Vienas tokių statutų — instrukcijų jau išėjo. Iki balandžio mėn. pabaigos tokių statutų išeis 7. Jų formatas panašus į kariuomenės statutų formatą. Išėjus šiems statutams, kiekvienas kaimo raitininkas žinos, kaip reikia taisyklingai joti, kaip balnoti ir kinkyti arklių, kaip arklių prižiūrėti ir užlaikyti, kaip jį gydyti, kaip dirbti, žinos kaip užauginti gerą, gražų ir sveiką arklių, tinkamą ir jojimui ir važiavimui, arimui ir akėjimui. Šiuos statusus — instrukcijas, Vytijos vado vadovaujami, rengia žinomi mūsų kavaleristai ir kiti specialistai.

Šiais metais užsibrėžta praveisti:

1. Grandžių, skyrių ir šimtinių mokymas joti. 2. Įvyks visa eilė konkūrų, lenktynių, žaidimų, žygių ir perbėgimų šimtinėse. Geriausiai šimtinių sulėkimuose pasirodžiusieji raiteliai ir arkliai bus siunčia-

mi į rinktinių sulėkimus apskričių centruose. 3. Geriausiai rinktinių raitininkai vėliau rungsis didelėje raitininkų šventėje Kaune. 4. Bus surengti rinktinių ir šimtinių vadų jojimo tobulinimo kursai. 5. Jei šiemet įvyks kariuomenės raitųjų rungtynės, Vytijos raitininkai gausiai dalyvaus.

Kiekviename šimtinių ir rinktinių raitininkų sulėkime, per kuriuos laimėjusieji gaus įvairių dovanų, bus surengtos ir arklių parodėlės. Geriausiai ir geriausiai užlaikomi arkliai gaus pinigines dovanas ir pagyrimo lapus.

Vyriausybė, gerai numatydama raitojo sporto reikšmę, per švietimo ministerį Vytijos darbui sėkmingiau plėstis šiems metams paskyrė 10.000 litų. Šie pinigai bus sunaudoti instruktorių kursams rengti, rungtynių nugalėtojų dovanoms ir arkliams premijuoti.

Vytijos raitininkai turės ir savo kuklią, bet kartu ir gražią uniformą, kuri netrukus bus parengta. Uniforma turi būti: graži, pigi ir kiekvienam raitininkui prieinama ir patogi, kaip jojimui, taip ir kasdieniam darbui. Šimtinės ir rinktinės turės savo spalvas ir vėliavas; raitininkai atitinkamus laipsnius (pagal laipsnį, kurį turėjo kariuomenėje, ir pagal užimamą vietą Vytijos raitininkų organizacijoje.). Greit turėsime raitininkų laikraštį „Lietuvos žirgas“.

Vyrai, ypač raitininkai ir artilerininkai, manau, gerai suprantate gražų ir kilnų Vytijos raitininkų tikslą, tat patarkite savo broliams ir sesutėms dažniau sėsti ant arklio: ar tai nujoti kur toliau kokiu nors reikalu, ar į bažnyčią, ar turgų. Patarkite „nesisarmatyti“ dalyvauti Vytijos, jaunaliuvių ar šaulių - dragūnų rengiamose rungtynėse, nes tik per darbą ir griežtą pasiryžimą nugalėti kliūtis mes užgrūdinsime sveikatą ir dvasią ir, reikiant, būsime tikri tėvynės gynėjai ir pagrobtų žemių vaduotojai. O jūs patys, grįžę į kaimą, būkite gerais, pavyzdiniais raitojo sporto mėgėjais ir mokytojais. Juo daugiau lietuvių mylės žirgą ir balną, juo laimingesnė bus mūsų tėvynė!

J. K-tis

— Beveik, nes mano senelis kavalerijoje tarnavo ir giriasi buvęs geriausias eskadrono raitininkas. Juk tai labai paprasta: suspaudi kojom ir leki! O be to, ne sykį filmoj ir Tom Miksą mačiau. Nepaprastai gražiai joja. Net malonu!

— Na, matymo dar nepakanka, — numoja ranka gusaras, — reikia pačiam pamėginti. Arklys, broleli, ne sunkvežimis, o ir balnas ne spyruoklinė lova!

Kitą dieną Obuolį išmokė pasibalnoti arklių ir visas būrys išjoja į aikštę. Bet būsimojo gusaro nepasisekimai užgula jį nuo pat pirmojo nusipėstinimo, nes kai vėl reikėjo sėsti į balną, tai jo ir kulnys suprakaitavo. Kad tai būtų motociklas, jis sėstų ir pleškėtų, bet kada „mašina“ lipant traukiasi, tai Saliarmono galvos reikia. Pagaliau, jis šiaip taip užsilipo. Ir vos spėja sukūsti kojas į kilpas, kai arklys ištempia pavadžius ir Obuolys ima joti vietoje. Kad ir kaip stengiasi toliau pajoti, bet neįstengia, o tuo tarpu komanda nelaukia:

Būrys risčia paskui mane, arr!...

Jis vėl nusirita žemėn ir tempdamas Aitvarą pasileidžia paskui būrį. Puskilometrį pabėgęs prisiveja grandinį:

— Tamsta vade, negerai!

— Na?

— Aitvaras kariškosios drausmės nesilaiko! — ir nykščiu pro petį rodo į šnerves išplėtusį arklių. — Jam sakau: „stok, Aitvare, noriu joti ant tavęs“, o jis, vos tik kišu koją į kilpą, šalinasi, — raportuoja Obuolys

— Tai ką, gal nori, kad tau atsigultų?

— Įsakysiu, tamsta vade! — kaukšteri kulnimis ir, atsigręždamas į arklių, priduria:

— Jei tik klausys!...

Ir po dienos triūso grįžta Obuolys į kazematus lyg sudaužytas.

Bet kai prabėgo gerokai laiko ir Obuolys išmoko ne tik jodinėti, bet ir kardą vartoti taip, kad negresė pavojus nei savo, nei arklio ausiai, jodamas iškilmės maršu vėl išdidžiai pagalvojo:

— Ak, juk tik dabar esu šaunus gusaras!

Arnas

Taisomės patalines

Pajaujo foto

Kariai pesimistai ir optimistai

Į karių eiles suplaukia dviejų rūšių jaunuoliai. Vieni paniurę, užsidarę, baikštūs, užsispyrę. Kiti atvirkščiai: žvalūs, judrūs, atviri, nuoširdūs. Pirmuosius mes vadiname lepšiais-pesimistais; antruosius — vikriais vyrukais-optimistais. Ir tų skirtingų būdų jaunuolių gyvenimo keliai kariuomenėje irgi skirtingi. Vieni dar labiau sulepšėja, įgrįsta viršininkams, tampa tėvynės parazitais, visai benaudžiais. Antri savo orientacija užsitarnauja pagarbą, dar labiau kariuomenėje prasilavina ir baigia karių eiles su pagyrimais. Kodėl gi taip vyksta?

Jau iš seniai pasauly yra dvi pažiūros: pesimizmas (iš lot. pessimus — blogiausias) ir optimizmas (iš lot. optimus — geriausias). Tai du priešingumai, kuriems niekuomet netrūko uolių šalininkų.

Pesimizmas tvirtina, kad viskas yra bloga: pasaulis, jo tvariniai, pats gyvenimas ir t. t. O optimizmas atvirkščiai: pasaulį garbina, kaip geriausią Dievo išminties kūrinį.

Pesimizmo pasekėjai visuomet tik įsivaizduoja vien blogybes, nepasisekimus. Jiems ir gyvenimo saulutė, ir jų draugai — žmonės, ir pats pasaulis nemalonus. Jie visuomet ir tekalba vien tik apie tragedijas, nelaimes; aimanuoja, verkia dėl menkniekio.

Optimistai ir sunkiausiomis gyvenimo valandomis šypsosi, ieško laimingų išeičių. Jie tvirtina, kad nėra to blogo, kuris neišeitų į gerą.

Kas gi padaro vienus pesimistais, kitus optimistais? Ogi daug įvairių gyvenimo smulkmenų. Bet čia daugiausia veikia auklėjimas, gyvenimo aplinka, įsitikinimai ir kasdieninės gyvenimo smulkmenos.

Pažiūrėsim, kaip atsiranda kariai pesimistai. Dažniausiai jie jau atvyksta, kaip pradžioje minėjau, jau civiliškam gyvenime persisunkę pesimizmo raugu. Jei jie, jau prieš stodami į kariuomenę, susidarė sau būsimąjo gyvenimo baisenybes, įsikalbėjo kažin kokius vargus, kankynes, tai kariuomenėje tikrai, kaip kiškiai, bijos ir kiekvieno rimtesnio, sunkesnio darbo, žygio, uždavinio.

Be abejo, ir kariuomenėje kai kuris lengvabūdis gali tapti pesimistu. Sakysim, vyras sąžiningai tarnauja. Tik štai kartą, rodos, ne dėl jo kaltės ar žioplumo, bet per viršininko neapsižiūrėjimą jis lieka nubaustas. Paskui toks jaunuolis apsilavina. Jis atsitik-

tiname nubaudime įžiūri didžiausią viršininkų nesąžiningumą, didelį griežtumą ir t. t. Susidaro nepajudinama taisyklė: „Sunku tarnauti kariuomenėje. Visi viršininkai griežti, blogi. Čia gyvenimas neįmanomas...“. Po to jo fantazija sukuria įvairias išvadas ir pagaliau jis įsitikina, kad ir pats gyvenimas jam nemielas. Panašių pavyzdžių rasime daugybę.

Panašūs kariai pesimistai ne tik kitais, bet ir savimi nusivilia. Jie galvoja, kad jie jau po pirmųjų nepasisekimų tampa visai nenaudingi, nereikalingi kariuomenei. Tokie pradeda simuliuoti, o kartais virsta ir dezertyrais.

Bet ar gali būti mūsų kariuomenėje pesimistų? Žinoma, ne. Greičiausiai, jų ir mažai tėra. Bet ir toji mažuma ar turi kokio pagrindo? Argi mūsų kariškasis gyvenimas, draugai, viršininkai yra tokie blogi? Atvirkščiai, dabar, prisiminę tėvų pasakojimus apie praeitį, galime sakyti, mūsų jaunutė kariuomenė yra viena iš geriausiai kaimyninių valstybių sutvarkyta; jos gyvenimas įdomus ir malonus. Reikia tik mokėt gyventi. Argi trūksta mūsų kariams maisto, munderuotės ir kitų patogumų? Tik reikia optimistiškai nusiteikti ir visa tai atsivers visai kitoje šviesoje.

Tik optimistai kariai gali egzistuoti mūsų eilėse. Tik jie vieni sugeba užkrėsti bendradarbius kūrybinėmis galėmis, darbu, drausmingumu, vieningumu. Tik jie vieni pamoko eiti gyvenimo priekin, kurti vietoj blogo gera, vietoj seno nauja.

Kariams, kaip tėvynės laisvės sergėtojams, daugiausia tenka saugotis pesimizmo, kuris nuodija ne tik kūną, bet ir sielą. Daug turime istoriškų faktų, kai kariai, šviesiai ir su pasitikėjimu žiūrį į savo pareigas, gyvenime padarė sau ir savo tėvynei milžiniškus ir karžygiškus darbus. Teisingai sakoma, kad optimistas savo darbą mielai dirba, dėl to ir geriau padirba. Jis kuria ir kitus kūrybiškai nuteikia. Visi didžiųjų idėjų žmonės buvę didelio tikėjimo, doros ir didelio optimizmo žmonės. Visi karo genijai niekuomet nekrisdavę į pesimizmo pinkles, kurios ne tik kūrėją, bet ir jo vertingus darbus pamaži sunaikina.

Kariai visuomet ir visur, net ir mažiausiuose dalykeliuose, turi būti optimistiškai nusiteikę. Be to, turi mokėti ir kritiškai žvilgtelėti į gyvenimo smulkmenas, pastebėti greit ir gera, ir bloga. Su blogu kovoti, rankų nenuleisti, optimistiškai dirbti ir tvirtėti tėvynei ir jos gerovei.

Degulių Paulius

Kariškosios idėjos mokykloje

Mūsų laikais kariškasis judėjimas pasireiškė ir tebesireiškia dviem būdais: karišku parengimu aukštesniojoje mokykloje ir karišku auklėjimu pradžios mokykloje.

Tačiau tas kariškasis mokyklos darbas nėra vienodai progresyvus. Kada aukštesniojoje (gimnazijoje, seminarijoje, vidurinėje) mokykloje turime rimtai išdirbtą darbo planą, pradžios mokykloje tenkinamės tik kariško auklėjimo nuotrupomis. Ir atvirksčiai: matydami pradžios mokykloje kariško auklėjimo idėjas (tiesa, dar ne visapusiškai išdirbtas), tų kariško auklėjimo minčių pasigendame gimnazijoje. Vadinausi, abejose srityse kariška kryptimi kilimas eina dar pamažu.

Dažnas tokią būklę pavadins nenormale, tačiau stebinčiam karišką darbą mokykloje ir žinančiam nūdienės mokyklos sąlygas visa tai tėra tik labai džiugus faktas, būtent, kad **prie tikslo einama vis dėlto pažangiai.**

Visas čia duotas mintis cituoju tam, kad aiškiau paregėtume tas aplinkybes, kurios (jei į jas atkreiptume tikrą dėmesį) karišką darbą iškeltų į labai aukštą darbingumo laipsnį, būtent: vis užmirštame patį šio darbo veiksnį — moksleivius. Užmirštame, kad jie laukte laukia gausešnės ir įdomios kariškos medžiagos, užmirštame, kad kariškosios idėjos geriausiai suprastos moksleivių. Ir dar užmirštame, kad mūsų mokytojų daugumas dar labai pasyvus.

Čia pažiūrėkime, kokį atgarsį kariškosios idėjos moksleiviuose rado ir kuriuo būdu tą karišką sąjūdį reikėtų išnaudoti.

Linksmas ir džiugi naujiena! — kariškoji mintis moksleivių labai gražiai suprasta: vos tik pasirodė prieš keleris metus pirmosios kariškos kregždės mokykloje, kariškoji mintis sunkte persunkė moksleivio „civilines“ mintis. Tuo pat metu ir visą jaunuolio galvosena ir asmens gyvenimą pasuko kita kryptimi. Kariškoji mintis tapo galingu indėliu visam moksleivio veikimui; jis tą veikimą susistematinė (padarė nuoseklesnį), moksleivio darbą net labai pajvairino. Vadinausi, kariškoji mintis kiekvieną moksleivį maloniai džiugina ir įdomiai veikia, žodžiu, — teigiamai nuteikia. Reikia pasakyti, kad ji moksleivio gyvenimą daro ne tik įdomų, bet moksleivio kariškos srities darbą padaro praktišką, t. y. visą karišką darbą daro kaip didžiai tikslingą ir būtinai reikalingą.

Dar vienas svarbus dalykas: kariškoji mintis sukėlė didelį karišką nusiteikimą. Kariškoji idėja taip pakėlė moksleivio ūpą (ir dabar tebekelia), kad jaunuolis nesunkiai kariškoje srity orientuojasi, rodo didelio aktingumo ir kas kartą žengia progresyviu keliu. Entuziazmas toks didelis, kad kariškojo darbo vedėjams (instruktoriams) telieka tik vykusiai dirbti toliau ir nenuilstamai vesti jaunimą prie tikslo. Tas dvasios pakilimas geriausia dirva kariškai sėklai.

Moksleivis šiuo metu optimistas — nuo kariško darbo jo net prievarta neatitrauksi; moksleivis tik karišku parengimu temato tikrąją savo pareigą, iš ko išauga ir tas didelis rūpinimasis „patekti į leitenantus“.

Kariškos nuotaikos barometru vadinčiau pačius moksleivius. Stebėkim „Kari“: kiek čia jų gražių atsiliepimų, troškimų — tikrojo kariško entuziazmo! Klauskim ir tiesiog jaunuolių — visur jis turi kariškam darbui teigiamą nuomonę. Galų gale net teiraukimės pas instruktorius; jie šypsančiu veidu patvirtins malonų faktą, kad nė sykiu kariškoje pamokoje nematė jaunuolio „prarūgusio“, vadinasi, kariškas entuziazmas nustelbė visas negerąsias ypatybes, o išugdė tik geruosius moksleivio — būsimo kario — privalumus. Kariškoji nuotaika padarė tai, ką mes dabar vadiname gražiu moksleivių kariškuoju judėjimu.

Kariškojo rengimo tikslas nėra techniškas, kaip tai supranta dalis mūsų visuomenės. Atvirksčiai: kariškasis rengimas turi tikslą ne tiek techniškai jaunuolių karo veiksmams parengti, kiek kelti ir ugdyti jame karišką nuotaiką ir dvasią: iniciatyvą, narsumą, ryžtumą, sumanumą ir kitas gero kovotojo ypatybes. Svarbu moksleivis kariškai nuteikti.

To pasisekimo didžiausiu veiksmu galime laikyti kariškojo darbo priemones, patraukiančias kiekvieno moksleivio akį, o kartu ir visą jo dvasios pasaulį, būtent: darbas kareivinėse (karo pabūklai, artimesnis su jais susipažinimas, aikštės mankšta, pagaliau — kareivinių ūpas); manevravimas ore, ypatingai, jei smulkioms moksleivių dalims vadovauja aktyviosios tarnybos kariai — puskarininkiai; ekskursijos į sostinę (aviacija, karo muziejus — jo apeigos) ir visa eilė kitų, jau specifiškai kiekvienai mokyklai pritaikomų. Visos jos labai puikiai atitinka moksleivio psichologiją, ir tik jų dėka kariškasis rengimas tegali atsiekti didžiojo tikslo idealą — karišką jaunuolio dvasios ugdymą teisingu keliu irkluoti.

Tėvynės meilės ugdymo ir stiprinimo darbe kariškasis rengimas irgi svarbų vaidmenį vaidina: karišką mintimi — krašto gynimo idėja iškelia geruosius tėvynės bruožus; lygindamas su kitomis šalimis, parodo savojo krašto — savosios tėvynės nemažesnį gamtos ir aplinkos grožio lobį. Mūsų mokyklinės jaunuomenės entuziazmas labai smarkiai ta kryptimi nuėjo: kasmet vasarą savojo krašto pažinti išeina vis didesni ir didesni jaunuolių būriai. Nacionalistų vokiečių ir grobuonių lenkų smurtiški žygiai vertinami kaip labai neigiami mūsų kraštui įvykiai, ir jie moksleivių tarpe randa labai rimtų ir drąsiai priešingų minčių: kai Nidoje ar pademarkliny moksleivis buvo retas žmogus, paskutiniaisiais metais ten lietuviškumo misijonieriai net labai dažni. Čia irgi pripažinsime nemažą kariško rengimo nuopelną.

Klasės kariškasis gyvenimas yra toks įdomus, kad nė pats moksleivis neįjunta, kai kariškoji idėja persikelia ir į privatų moksleivio gyvenimą už mo-

kyklos sienų. Moksleivių užkulisyje, jei galima pavadinti, kariškų minčių bei temų rasime labai daug. Visų susibūrimų, pokalbių, pašnekėsių centre veik visada galima išgirsti kariškąjį dalyką. Ir tai ne kuria proga, bet tolydžio gvildenant gyvenimiškus klausimus. Jaunuolis nė nejunta pamėgęs kariškąjį gyvenimą ir jam skiria didžią minčių ir kalbos dalį.

Štai čia nupieštą karišką nusiteikimą — karišką judėjimą reikia, kaip išangoje minėjau, iškelti į aukštą žydėjimo laipsnį, antraip tariant, reikalinga tą kariškąją nutaiką, visose moksleivio srityse besireiškiančią, teisingai išnaudoti. Ir štai tam tikslui atsiekti pirmieji keliai:

1. Atidarykime moksleiviui duris į kariškąją literatūrą

Dažnai susitikdamas su kariškuoju žodžiu, skaitydamas gerąsias ypatybes ugdančią šios rūšies beletristiką, sekdamas rimtuosius straipsnius ir kūrinius, jaunuolis dar stipriau užsidegs kariškąja mintimi, idėja, ir darbu (tėvynės meile), dar daugiau orientuos įvairiuose tautos klausimuose, dar daugiau suartės su savąja lietuviška prigimtimi. Vadinasi, kariškąją spaudą reikalinga kuo plačiausiai paskleisti mokykloje (mokyklų bibliotekose ji turėtų sudaryti žymų procentą).

2. Svarbu ir kariškojo kurso aukštesniojoje mokykloje supraktinimas, t. y. ar kariškame darbe negalima būtų moksleiviams duoti daugiau gyvenimiškų dalykų? Mūsų kariško rengimo pamokoje (reiškiu čia moksleivio nuomonę) labai daug vietos užima teorijos pamokos. Teorija nustelbia praktiškąją pusę, moksleivių labiau mėgstamą dalyką. Jaunuolio psichologija, reikalaujanti vaizdaus mokymo, visada pirmon eilėn stato praktiškąjį veiksnį, juo labiau, kad paprastai, teorija mažesnę pėdsaką palieka už praktiškąjį išpūdį. Taigi, atrodo, kad jaunesnėse klasėse

teorijos dalyko net visai nereikėtų, jį galima būtų palikti tik VIII klasei, kada, apskritai, teorijos žinios labiau įkandamos. Rikiuotės pratimai, manevrai, ekskursijos, darbas kareivinėse, aktingas kariškosios spaudos sekimas, kiekvieno pergyventų išpūdžių malonus išsinagrinėjimas — vis tai praktiškoji medžiaga, kuri su pamėgimu moksleivių būtų naudojama.

Trečia: į kariško rengimo darbo programą būtina reikėtų įtraukti dar šis aktualumas — kariškoje pamokoje reikia nurodymų dėl kariškojo darbo kaime. Mūsų kaime šiuo metu sklindanti kariška idėja, kaip minėjau, palaikoma veik tik moksleivių, todėl jiems būtina duoti šios srities darbo instrukcijų. Kadangi tas darbas eina vien tik atostogų metu, instruktoriai mokslo metų eigoje gali su moksleiviais išdirbti pilną tojo veikimo planą. Kaip žinome, po kiekvienų atostogų moksleiviai parsineša daugybę išpūdžių, instruktoriai turėtų tų jų patyrimų ir žinių kuo daugiau iškvosti ir ta proga aptarti tikruosius kariškojo darbo kaime kelius. Reikėtų net specialiai tos rūšies pamokų!

Galų gale, reikalinga, kad ne tik kariškas rengimas, bet ir kitos pamokos daugiau liestų kariškąją sritį. Šiandien matematikos, lietuvių kalbos ar geografijos pamokoje nieko kariško nėra: iš tikro — kur gi dingę statistikos, duomens, įvairios žinios iš kariuomenės gyvenimo? Kur dingę palyginimai su kariškąja sritimi? Galiausiai, kodėl tiek mažai palyginame moksleivio pareigą su kario pareigomis, kodėl tiek mažą Juozapavičiaus, Lukšio, Giedraičių ir Širvintų dvasios? Vienas atsakas: tai yra tik dėl kai kurių mokytojų pasyvaus laikymosi.

Tuo klausimu veržiasi dar daugiau minčių. Tačiau straipsnio dėmai neleidžiam. Viena aišku, kariškąjį judėjimą reikia dar daug daugiau kelti.

B. Vosylius.

LAUKIA MANEVRU

Kauno „Pavasario“ gimnazijos žemesnės klasės, artėjant pavasario manevrams, iš pagrindų kartoja lauko tarnybos statutą. Jau pakartojo žygio apsaugą, pagrindines grandies manevravimo rikiuotes, ryšius ir t. t. Taip pat neužmirštami ir vidaus tarnybos statutai. Pas daugumą anksčiau įgytosios žinios išsilaiškė gan gerai, ypatingai iš lauko tarnybos. Dabar visi nekantariai laukia manevrų.

IŠ KARIŲ GAUNAME „KARI“ PASISKAITYTI

Kauno „Pavasario“ gimnazijoje nemaža dėmimasi „Kariu“. Daugumas šiais metais patys jį išsirašė, o neišsirašiusieji skolinasi iš draugų ir su noru skaito. Neišsirašiusiems „Kario“ skaitymą žymiai palengvina kariai, nes čia žymią daugumą moksleivių sudaro įvairių dalių liktiniai puskarininkiai ir viršilos, kurie nepagaili kiekvieną ketvirtadienį atnešti „Kario“ numerį.

A. Kardelis

ŠIS TAS IŠ GEDIMININKŲ GYVENIMO

Kovo mėn. 19 d. 1 pėst. pulko likt. pusk. ramovėje visiems pulko likt. pusk. civ. tarnautojams pulko adjutantas leit. Černius laikė įdomią paskaitą „Špionažas“. Prelegentas aiškiai nurodė šnipinėjimo verslą ir svarbą valstybei, kokiu būdu apsisaugoti nuo šnipų ir neišduoti valstybės paslapčių.

Aplankė sportininkų parodą. Paskiausiai sportininkai Ukmergėje inteligentų klube surengė „sporutos parodą“. Daugelis karių minimą parodą aplankė ir grįžo labai patenkinti. Nors pirmą kartą Ukmergėje tokia paroda įvyko, bet buvo gana turtinga įvairiais eksponatais.

Ekskursija pas miesto ugniagesius. Pulko ugniagesių komanda surengė ekskursiją pas miesto ugniagesius. Miesto ugniagesiai aprodė įvairias mašinas, įrankius ir smulkiai apie jų veikimą, naudingumą ir kitus tobulumus paaiškino.

San. pusk. M. Grinius

IVAIRIŲ GYVULIŲ JĖGA

Vokiečių „Wehr und Waffen“ žurnale idėta lentelė, kuri rodo atskirų naminių gyvulių jėgą ir tinkamumą susisiekimo reikalams.

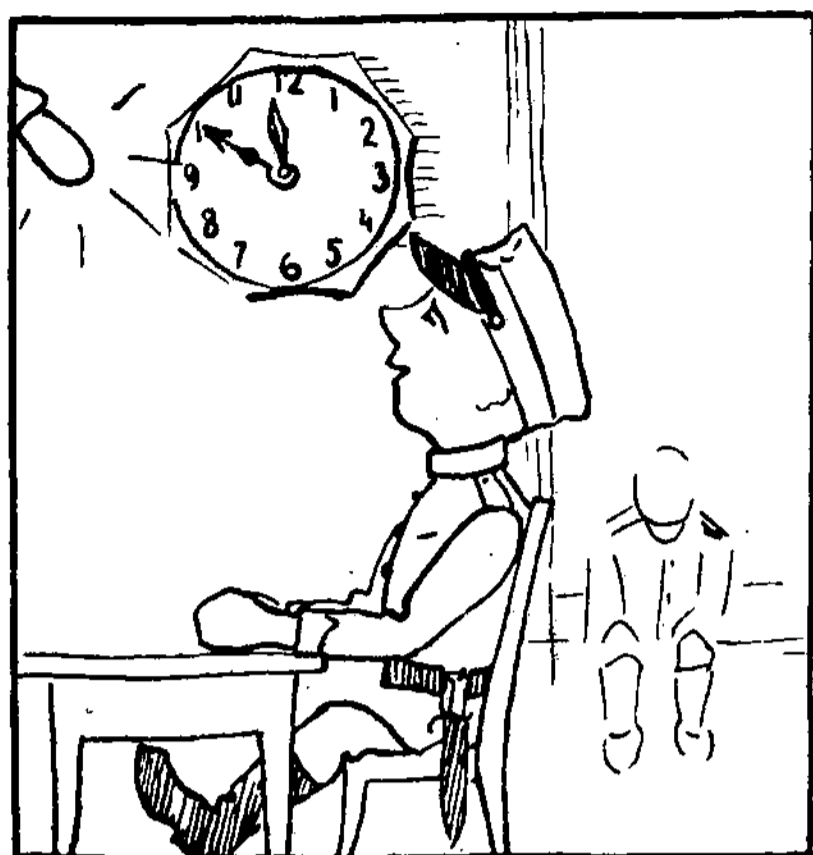
Naminis gyvulys	Neša ant savęs kg	Veža ratais kg	Nueina km	
			per val.	per dieną
Šuo . . .	14 — 36	34 — 45	3,2 — 4,8	24 — 48
Lama*) . .	45 — 57	—	3,2 — 4	14 — 19
Elnias**) .	45 — 109	91 — 118	4,8 — 16,1	32 — 80
Asilas . . .	59 — 79	182 — 227	3,2 — 4	19 — 24
Jautis . . .	73 — 91	227 — 333	4	24 — 32
Mulas . . .	91 — 113	454 — 544	4,8 — 6,4	24 — 40
Arklys . . .	113 — 125	681	4,8 — 6,4	24 — 40
Kupris . . .	159 — 227	545 — 726	4	32 — 40
Dramblys .	545 — 908	2179 — 3632	4,8 — 6,4	34 — 45

*) Pietų Amerikos naminis gyvulys.

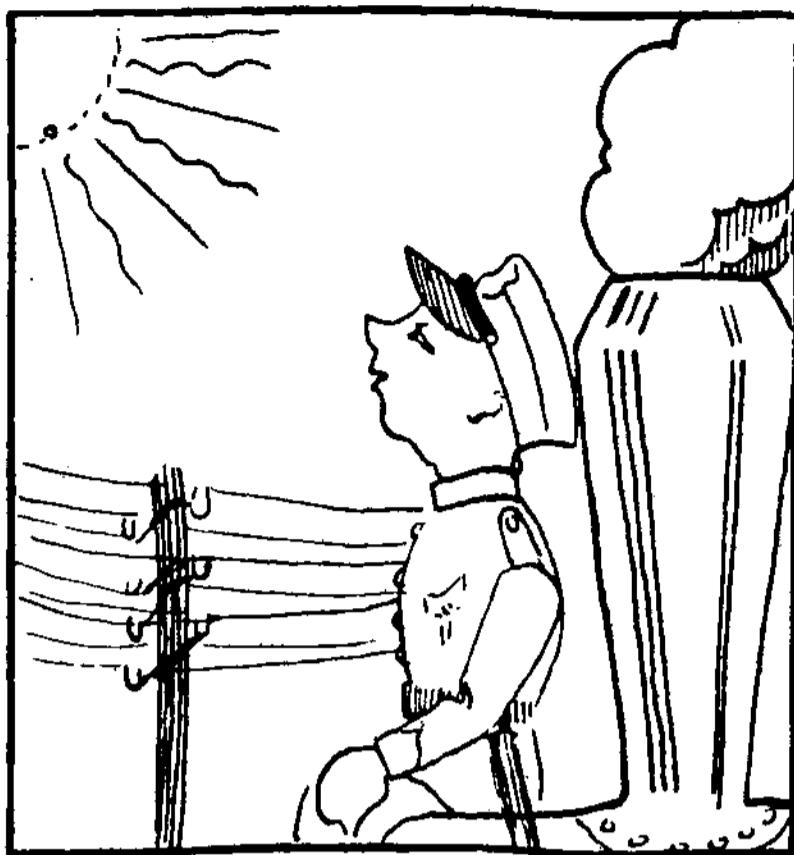
**) Šiaurinis.

ATLEIDŽIAM IŠ KARIUOMENĖS ŽYDAI

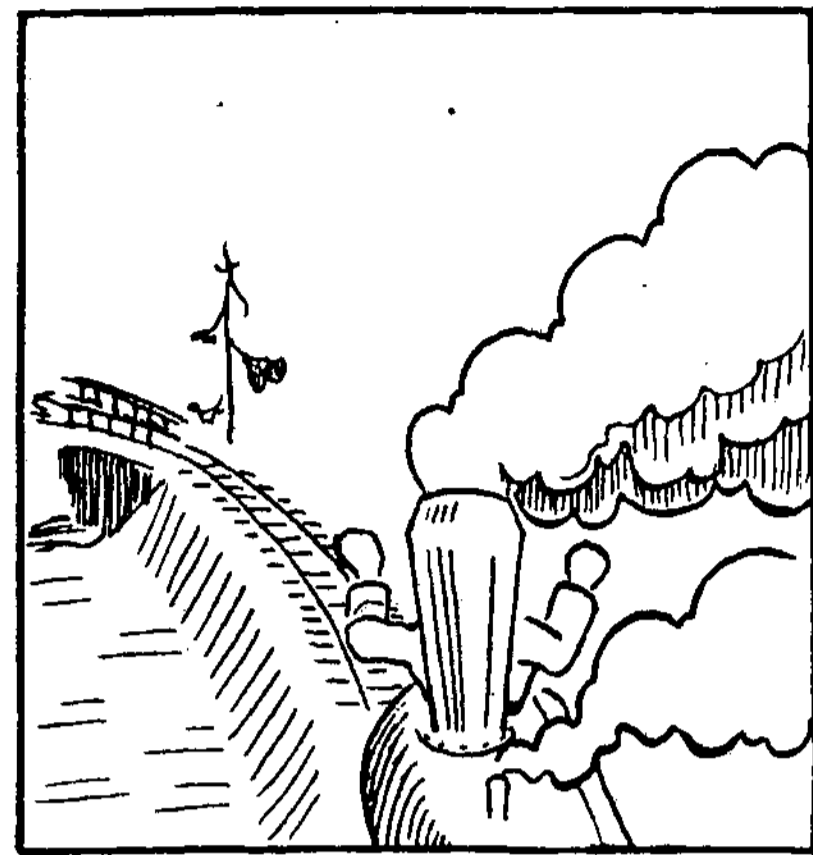
Vokietijoje, Hitleriui paėmus valdžią, žydai spaudžiami ir išstumiami iš įvairių valstybės tarnybos šakų. Pernai buvo atleisti teisėjai, advokatai, įvairių įstaigų valdininkai. Žiema tokio pat likimo susilaukė visokių ugniagesių organizacijų nariai. Dabar „Militär Wochenblatt“ paskelbė 35 N-ryje (š. m. kovo 18 d.), kad iki š. m. gegužės 31 d. iš kariuomenės turi būti atleisti visi žydiškos kilmės karininkai, puskarininkiai ir kareiviai. Žydais laikomi ir perkrikštytų žydų palikuonys.

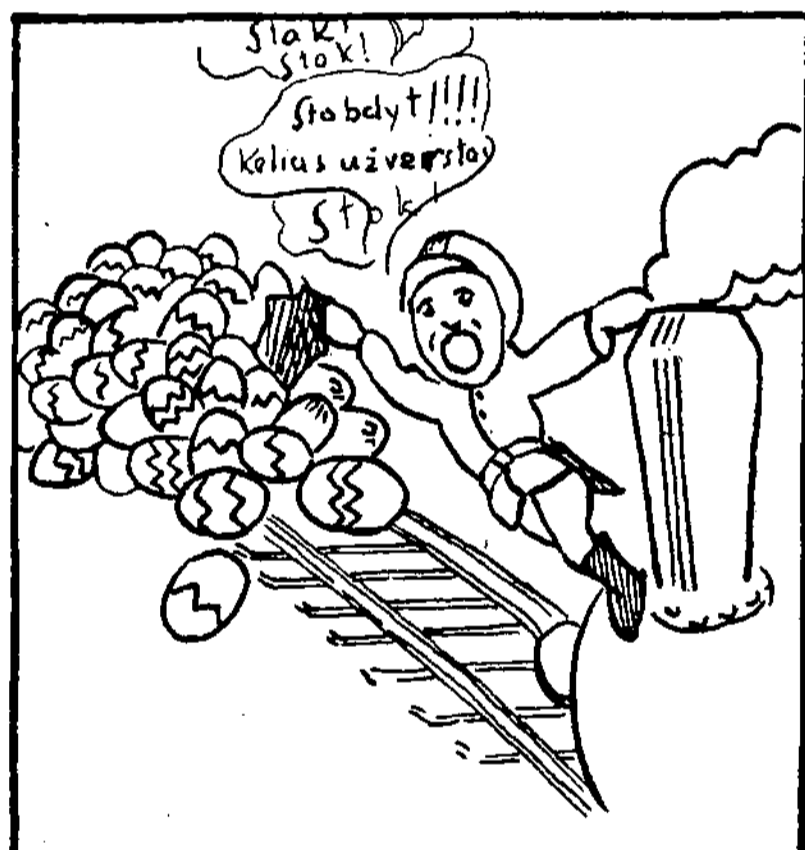
Eilinis Verošius,
už stalo sėdėdams,
budėt pasirengęs
sau vienas svajojo.
Ten toliau kampe
dieninį — miegali
snaudulys tampė,
Kazematas maurojo.

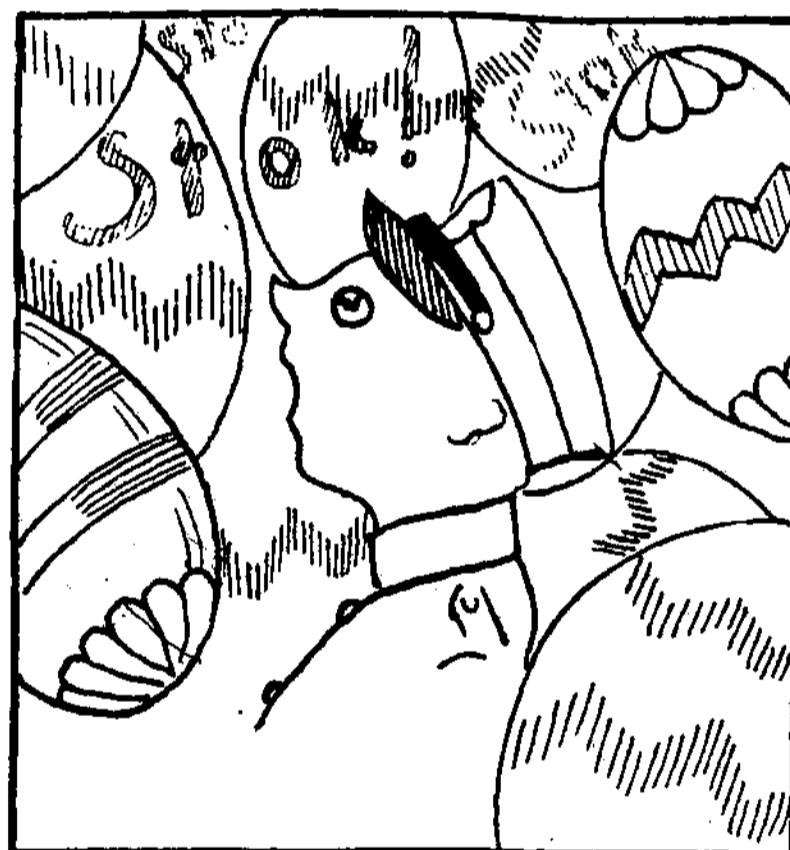
Budėtojas apsalo,
miegas nugalėjo,
besėdint už stalo.
Ir jis susapnavo.
Verošius sapnuoja:
ant „pečiaus“ sėdėdams
namo važiuoja —
mat, atostogų gavo.

Jau stotį savo
iš tolo pamatęs
rankomis mosavo:
labai džiaugės.
Netoli Daukučių
ant geležinio kelio
pamatė margučių
nemažą krūvelę.

Gal traukiniai būtų
baisus pavojus,
nuo kurio žūtų...
Jam širdį suskudo.
Pranešdams pavojų,
baisiai suriko.
Nuo riksmo jojo
dieninis pabudo.

Už durų subildėjo,
mat, dar didesnis
pavojus artėjo:
tikrint „įvažiuoja“.
Verošius pabunda,
visas sujudęs,
Pamatęs runda,
kariškai raportuoja.

Šantanas

ASTRONOMIŠKA PRIEŽASTIS

— Tu pasakyk man, Jonai, ar tai tiesa, kad žemė sukasi?
— Ei, ei vyruti, ar tu tik nebūsi pulko krautuvėje alaus ragavęs...

SKUBA

— Kur dabar taip skubi? — klausia Jonas, sutikęs einantį Antaną.
— Skubu į paštą — sako Antanas.
— Tai gal pinigų gauni?
— Ne, brole, matai baigiasi pirmas ketvirtis metų, tai kad „Karys“ nenustotų manęs lankęs, skubu pratęsti jo prenumeratą.

NESUPRANTAMA

Per manevrus kaimė pas vieną ūkininką daržinėje apsisotijo nakvoti karių kuopa. Jaunas šeimnininko sūnus — būsimasis kareivis, išisnekėjęs su vienu kareiviu, užklauso:

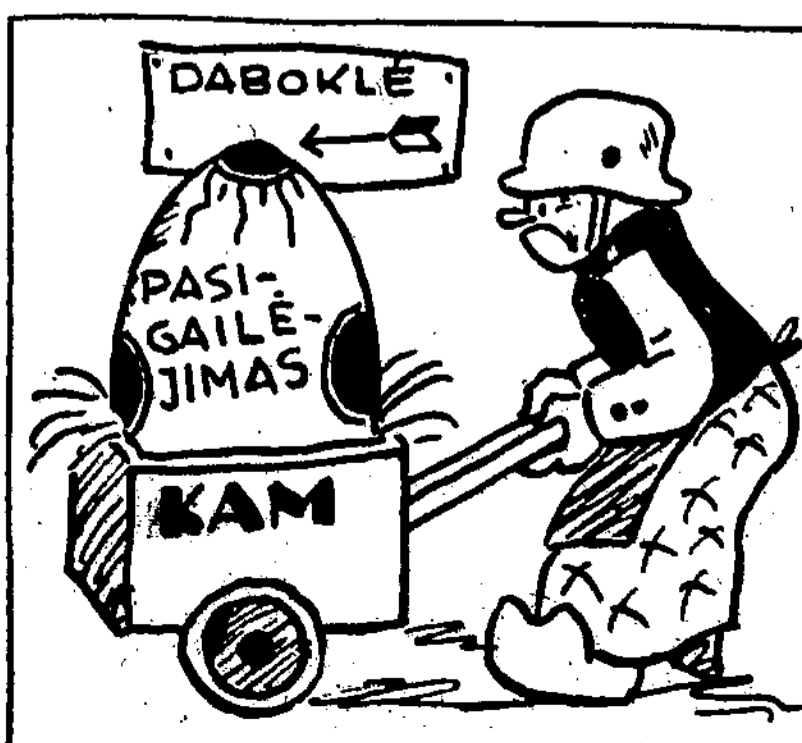
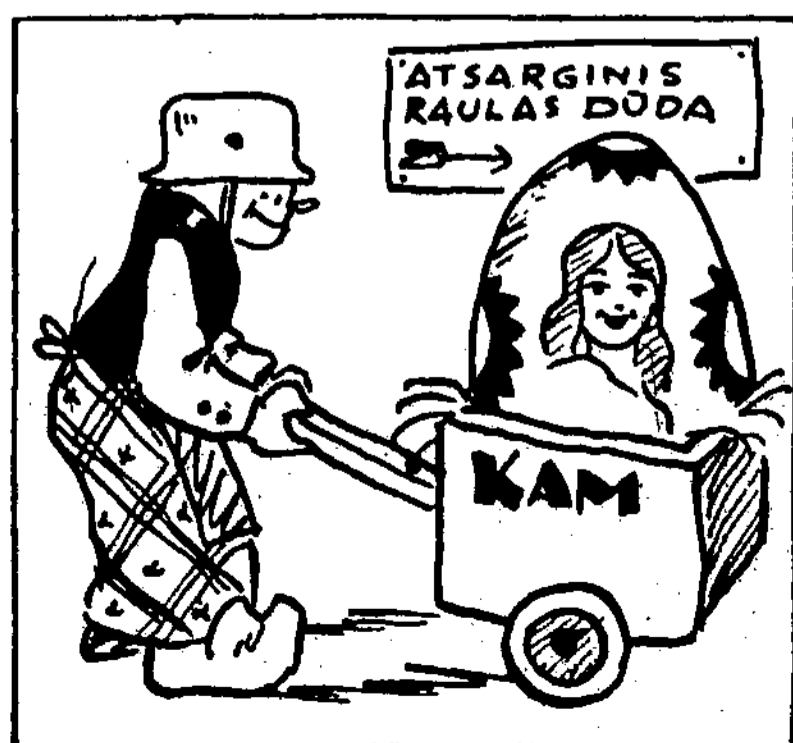
— Ar daug galima kuprinėj sutalpinti?

— Ne, nelabai daug — atsako kareivis.

— Tai kodėl „Karys“, kurį aš skaitau, iš kuprinės kas savaitė ima pabiras ir vis užtenka.

Mk.

Velykų bobutės dovanos

Vilniaus geležinio fondo aukso knygos taisyklės

1 §. Atskiriems asmenims, organizacijoms ir įstaigoms, pasižymėjusiems ypatingu uolumu aukojant arba dirbant Vilniaus Geležinio Fondo ugdymo darbą, pažymėti steigiama „Vilniaus Geležinio Fondo Aukso Knyga“.

2 §. Viln. Geležinio Fondo Aukso Knyga suskirstoma į penkis skyrius, į kuriuos atitinkamai aukų ar nuopelnų dydžiai įrašomi asmenys, organizacijos ar įstaigos.

3 §. Viln. Geležinio Fondo Aukso Knygoj yra šie skyriai:

- I. Vilniaus Rinktiniai,
- II. Vilniaus Aušrininkai,
- III. Vilniaus Vėliavininkai,
- IV. Vilniaus Vartininkai,
- V. Vilniaus Kovotojai.

4 §. Į Vilniaus Geležinio Fondo Aukso Knygos atitinkamą skyrių asmenims, organizacijoms ir įstaigoms įrašyti nustatoma tokia tvarka:

I Viln. Rinktinių skyrių: paaukojusieji per pirmuosius trejus metus, t. y. iki 1935 m. sausio 1 d., a) asmenys arba šeimos nemažiau 200 litų, b) kolektyvai (organizacijos arba įstaigos) 500 litų. Po 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys arba šeimos nemažiau 500 litų; b) kolektyvai (organizacijos, įstaigos) nemažiau 1000 litų.

I II Vilniaus Aušrininkų skyrių — paaukojusieji per pirmuosius trejus metus, t. y. iki 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys arba šeimos nemažiau 100 litų; b) kolektyvai (organizacijos ir įstaigos) nemažiau 300 litų. Po 1935 m. sausio 1 d.: a) asmenys ar šeimos nemažiau 300 litų; b) kolektyvai (organizacijos ir įstaigos) nemažiau 750 litų.

I III Vilniaus Vėliavininkų skyrių — paaukojusieji per pirmuosius trejus metus, t. y. iki 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys ar šeimos — nemažiau 75 litų; b) kolektyvai (įstaigos, organizacijos) nemažiau 200 litų. Po 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys ar šeimos nemažiau 200 litų; b) kolektyvai (organizacijos, įstaigos) nemažiau 500 litų.

I IV Vilniaus Vartininkų skyrių — paaukojusieji per pirmuosius trejus metus, t. y. iki 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys ar šeimos — nemažiau 50 litų; b) kolektyvai (organizacijos, įstaigos) nemažiau 150 litų. Po 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys ar šeimos — nemažiau 150 litų; b) kolektyvai (organizacijos, įstaigos) nemažiau 300 litų.

I V Vilniaus kovotojų skyrių — paaukojusieji per pirmuosius trejus metus, t. y. iki 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys ar šeimos — nemažiau 25 litų; b) kolektyvai (organizacijos, įstaigos) nemažiau 100 litų. Po 1935 m. sausio mėn. 1 d.: a) asmenys ar šeimos — nemažiau 100 litų; b) kolektyvai (organizac., įstaig.) nemažiau 300 litų.

P a s t a b a: Šiame §-fe šeima suprantama tėvai ir vaikai ir jeigu jų visų Viln. pasuose arba kolektyviniame šeimos Viln. pase bendra Viln. ženklelių suma atitinka šio §-fo reikalavimą. Kolektyvas suprantamas, jeigu kurios nors organizacijos ar įstaigos turi įsigijusias kolektyvinius Vilniaus pasus ir juose įlipintų Viln. ženklelių, pagal šio §-fo reikalavimus.

5 §. Asmenys, organizacijos arba įstaigos, įmokėję ir mažesnes sumas, kaip nurodyta 4 §-fe, gali būti įrašyti į kurį nors skyrių arba į aukštesnį skyrių, negu yra įmokėję, atskiru V. G. F. Komiteto nutarimu, jeigu jie yra ypatingai prisidėję savo darbu prie VGF idėjos platinimo ir jo kapitalo ugdymo.

P a s t a b a: Šis §-fas negali būti taikomas VGF fondo ir VVs-gos C. Komiteto nariams tol, kol jie yra tų komitetų nariais.

6 §. Apie įrašymą į Vilniaus Geležinio Fondo Knygą suinteresuotieji asmenys, organizacijos ar įstaigos paduoda Viln. Geležinio Fondo Komitetui pareiškimus, pristatydami reikalingus įrodymus.

Asmenys, organizacijos ir įstaigos, apie kurias žino pats VGF Komitetas, gali būti įrašomi ir paties VGF Komiteto iniciatyva.

7 §. VGF Komitetas, peržiūrėjęs pareiškimą, pristatytus dokumentus, ir radęs juos tvarkoje, padaro apie tai nutarimą, kuriuo pasiremiant įrašoma į VGF Aukso Knygos atitinkamą skyrių, pažymint vardą, pavardę, užsiėmimą ir gyvenamą vietą; organizacijų ir įstaigų pavadinimus. Įrašytiems į Aukso

Kariuomenės leidiniai

MŪSŲ ŽINYNAS XXVI T. Nr. 109

Pradžioje gen. št. plk. lt. Raštikis plačiai supažindina su karo istorija, jos reikšme ir istorijos dėstymo metodais vokiečių generalinio štabo mokykloj. Toliau, gen. št. plk. lt. Grinius nagrinėja tankų ir pėstininkų bendradarbiavimą. Mjr. Kiršinas katekizacijos būdu nurodo, kaip reikėtų mokyti kareivius vieniam mokyme. Verstiniam straipsny iš vokiečių kalbos supažindinama su pėstininkų veiksmais puolamosiose kautynėse. Idėtas serbų kariuomenės lauko artilerijos tarnybos statutas. Paminėtas neseniai miręs gen. Kalejs ir ta proga idėtas jo straipsnis apie latvių karių kovas senovėje. Šis straipsnis yra lyg pradžia latvių karo istorijai. Jis idomus ir mums, nes netiesioginiu būdu liečia ir mūsų karo istorijos pradžią. Dr. jur. G. Rutenbergas ilgokam straipsny aiškina Lietuvos ir SSSR konvencija užpuolimui apibrėžti ir suriša tai su Vilniaus byla. Paibaigoj smulkesni dalykai: svetimųjų kariuomenių apžvalga ir knygų bei žurnalų įvertinimas.

KA RASIME 7-JAM KARDO N-RY

Pirmiausia, gana idomus ir aktualus straipsnis dėl mūsų tuščio biurokratizmo, kuris visai bereikalingai apsunkina karininką, išeinantį į atsargą, ir norintį apsirūpinti pensija, pasu ir t. t. Toliau keliamas balsas dėl prastųjų kareivių komandiravimo karo topografijos skyriaus vasaros darbams. Ilgesniam str. gana smulkiai išnagrinėta ir suplanuota, kaip ir kokiu būdu karininkai galėtų turėti Palangoj savo vasarnamį. J. lt. Nedzinskas rašo skyrininkų reikalui ir nurodo, kad tas dalykas būtinai reformuotinas. J. Noreika toliau gvildena mūsų karininko tipo bruožus. Yra beletristikos dalykėlis „Ada“, kur vaizduojama lt. Jaudegio meilės intriga. Paminėtos estų žurnalas Södur 15 m. sukaktuvės. Jurgis Daina susirūpinęs dėl pėstininko veiksmų nakties tamsoje, nurodo, kaip reikėtų parengti. Kpt. M. Mickevičius atsako savo kritikams, kurie palietė jo straipsnį — Karininkas gentlemanas. Ats. j. lt. Paulauskas Mūsų kariuomenės gyvenimo skyrių iškelia idomių dalykų dėl jaunuolių (kariūnų, karininkų) netakto ir išsišokimų būnant provincijoje. Straipsny Svetimos kalbos plačiai iškeltas reikalas, kodėl, kaip, kokių kalbų mokytis ir kaip tas mokėjimas turėtų būti keliamas ir vertinamas.

Pranešimas

LIETUVOS ŠAUDYMO PIRMENYBĖS IŠ PISTOLETU

Š. m. gegužės mėn. pirmoje pusėje Lietuvos lengv. atletikos sąjungos šaudymo sekcijos komitetas numatė Kaune surengti Lietuvos šaudymo pirmenybes iš pistoletų.

Pirmenybių tikslas išaiškinti geriausieji Lietuvos šauliai iš pistoletų ir pas mus vartojamų (vairių sistemų pistoletų ir revolverių) kokybę.

Atsižvelgiant į tai, kad tokios rungtynės Lietuvoje pirma kartą rengiamos, šiais metais rungtynėse bus leidžiama vartoti (vairių sistemų pistoletai ir revolveriai, nuo 7,65 iki 9 m/m kalibro imamai, tačiau vamzdis neilgesnis 98 m/m.

Rungtynėse galės dalyvauti šaudymo sporto draugijos, kariuomenė, policija, šaulių sąjunga ir šiaip piliečiai, kurie turi leidimą ginklui laikyti.

Šaudymo sąlygos: atstumas — 25 m, stačiom nuo rankos, taikiny — žieduotas (10 žiedų, tarpai tarp jų 5 cm), 16 šūvių, serijoms po 8, laikas neribotas, išmušti didesni akių skaičiai.

Po lygiai laimėjus akių skaičių, tų šaudymas bus laikomas geresniu, kurie turės daugiau centrinių kludymų.

Už pirmąsias tris vietas bus skirtos tam tikros dovanos (prizai). Laimėjęs pirmąją vietą bus laikomas 1934 metų Lietuvos pistoletų šaudymo meistriu.

Kiekvienas dalyvis turės įmokėti po 2 litu starto mokesčio. Dalyvių registracija baigiasi balandžio mėn. 30 d.

Iki nurodytai dienai neišregistravę negalės rungtynėse dalyvauti. Registruojant kartu įmokamas ir starto mokesčio. Dalyviui į rungtynes neatvykus, mokesčio negražinamas. Balgus registracija, atsižvelgiant į dalyvių skaičių, tuojau bus paskelbtas rungtynių laikas ir vieta. Dalyvių sąrašai ir starto mokesčio priimami Kūno Kultūros Rūmuose lengv. atl. sąjungoje kasdien (išskyrus šventadienius) nuo 8 iki 14 val.

Šaudymo sekcijos komitetas

Knygą asmenims, šeimoms, organizacijoms ir įstaigoms VGF Komitetas praneša raštu ir išduoda atitinkamus pažymėjimus.

8 §. Aukso Knyga saugoma VGF Komitete, kol bus atvažuotas Vilnius. Vilnių atvadavus, ji padedama Vilniuje, muziejuje.

BŪKLIŠKIEČIAI TAIKLIAI ŠAUDO

Būkliškių šaulių būrys kovo mėn. 19 d. surengė prizinį šaudymą kovos šoviniiais. Nors sąlygos šaudyti buvo blogos, nes buvo šlapia vieta, bet uždavinį atliko 95,7% (!). Tai parodo, kad būkliškėčiai kariniam parengime ir moksle toli pažengė.

Dovanas gavo šie šauliai: **Pleibys** — sidabrinį laikrodį, **Kurkauskas** — nikelinį laikrodį ir **Barba** sidabrinę laikrodžiui grandinėle.
J. Bijūnas

SPARNUOTASIS SVEČIAS

Kovo mėn. 18 d. pas Antaną Blažį Kuknių vienk. (Šiaulių apskr.) atskrido prie jo karvelių svetimas karvelis, kurį sugavę rado ant kojos šiuos ženklus: „CCCP. 1934. I. - XI“. Matyt, tai esąs rusų kariškas karvelis.

P. Blažys šį „svečią“ perdavė policijai. **J. P. B—nas**

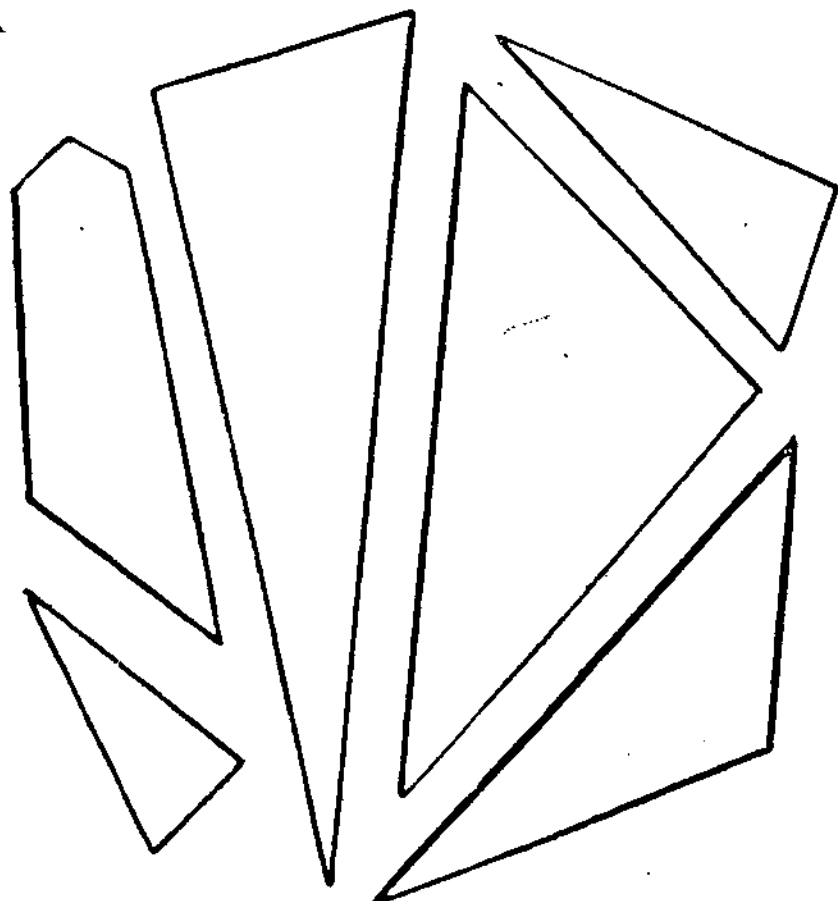
Galvosūkių 11 nr. sprendimas

I. SIMNAS — HIMNAS. ŠAKIAI — ŠOKIAI.
II. PRIEŠAS. RIEŠAS.

Abu galvosūkius gerai išsprendė ir gauna po 2 taškus: 1) Kl. Jūra (k. av.); 2) j. p. Šukys (7 p. p.); 3) P. Plevokas (P.); 4) A. Seliokas (V.); 5) M. Gaižutis (KT.); 6) L. Briedis (VŠ.); 7) J. Tysliava (K.); 8) gr. V. Raila (ryš. b.); 9) V. Paliušis (K.); 10) Vilniaus gėlė (K.); 11) Bern. O-tas (K.); 12) v. p. M. Antaniškis (4 p. p.); 13) v. p. V. Radavičius (ryš. b.); 14) gr. A. Vasiliauskas (4 p. p.); 15) Br. Morkeliūnas (A.); 16) G. Juškėnas (A.); 17) N. Šalna (Ž.); 18) J. Pupkevičius (K.); 19) B. Jungmeisteris (K.); 20) j. s. p. J. Davailis (2 p. p.); 21) gr. J. Kupreišis (1 p. p.); 22) v. s. p. Jurgis Marė (KL.); 23) Alf. Šutinys (K.); 24) J. Milius (L.). Po 1 tašką gauna: j. p. A. Kiseliauskas (2 ul. p.); 2) eil. Č. Malinauskas (k. av.). Be to, J. Leblionkai iskaitytas galvosūkių 10 nr. sprendimas.

Galvosūkių 13 nr.

(Vert. 2 tšk.)

Iš duotų gabalėlių sudėti vienos kariuomenės dalies traфарeta.

Vyt. R-čius

Geriausia velykinė dovana

Tėvynės Sargyboje

58 psl. _____ Kaina 25 ct.

Laisvės Keliais

224 psl. _____ Kaina 35 ct.

**Gražios, naudingos, įdomios knygos.
Skubėkime jų įsigyti!**

Galima jų pirkti:

Vyr. št. spaudos ir švietimo skyriuje
(Kaunas, Nepriklausomybės aikštė)
ir visose karių krautuvėse

Jau XVI metai gyvuoja „KARYS“

Kas tik vieną „Kario“ numerį gavo pamatyti, tas jau niekad nebesiskyrė su „Karia“, nes „Karys“ yra įdomus, pigus ir gausiai iliustruotas savaitinis karių laikraštis. Kaina: 12 mėn. — 8 lt., 6 mėn. — 4 lt., 3 mėn. — 2 lt., 1 mėn. — 1 lt.

Adr.: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė „Karys“.

KARDAS

KARDAS svarsto kariuomenės, krašto gynimo, karo mokslo ir meno reikalus.

KARDAS rūpi tirti savo krašto apsaugos ir jos reikavimus, kareivys klausimai, stiprinti tarp kariuomenės sąsajas ir aiškinti visuomenės

me
vaic

K sančių ir skaityklau mūsų ir kitų valstybės gyvenimo.

3.

Adresas: nepriklausomybės aikštė 10, Kaunas.

Lietuvos Karininkų Laikraštis
eina dukart per mėnesį, 16 psl. dydžio ir su viršeliu.

„Kardą“ leidžia **KARININKŲ RAMOVĖ**

Atsakomasis redaktorius:
Karininkų Ramovės pirmininkas **plk. SKUČAS**
Redaktorius: **mjr. BALČIŪNAS**

Prenumerata: Lietuvoje: metams — 18 lt.; 6 mėn. — 10 lt.; 3 mėn. — 6 lt.; Atskiro nr. — 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai brangiau. Skelbimai pagal susitarimą.

Telef. per Vyr. Št. 56